

JAARVERSLAG 2017

HYDRATEC
INDUSTRIES NV

Hydratec Industries NV

Nijverheidsweg Noord 59B
3812 PK Amersfoort

Telefoon: 033 469 73 25

E-mail: info@hydratec.nl

Internet: www.hydratec.nl

Statutair gevestigd te Amersfoort en ingeschreven
in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel
te Amersfoort onder nummer 23073095.

INHOUD

Voorwoord van de CEO	2	Directieverslag	
Profiel en organisatie	3	Algemeen	25
Agri & Food Systems		Financiële ontwikkelingen	25
Pas Reform Hatchery Technologies	5	Ontwikkeling Agri & Food Systems	26
Lan Handling Technologies	7	Ontwikkeling Plastic Components	28
Plastic Components		Personeel en organisatie	30
Timmerije	9	Risicobeheer	31
Helvoet Rubber & Plastic Technologies	11	Verklaring inzake Corporate Governance	33
Financiële highlights		Ten slotte	34
Kerncijfers		Jaarrekening 2017	
Markten		Geconsolideerde jaarrekening	37
Strategie en financiële doelstellingen		Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening	45
Aandeelhoudersinformatie		Enkelvoudige jaarrekening	71
Personalia raad van commissarissen		Toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening	75
Verslag raad van commissarissen		Overige gegevens	
Personalia directie		Winstbestemming	77
		Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	78
		Meerjarenoverzicht	84
		Contactgegevens	86

VOORWOORD VAN DE CEO

Geachte aandeelhouders, medewerkers, klanten en partners,

Op 4 november 2017 stond het aandeel Hydratec Industries NV precies 20 jaar genoteerd aan de Amsterdamse beurs. Zo'n notering is geen vanzelfsprekendheid. In een tijd waarin technologische ontwikkelingen elkaar steeds sneller opvolgen, worden we gedwongen ons steeds weer aan te passen aan de veranderende omstandigheden. Voor Hydratec is strategische wendbaarheid cruciaal. Door continue vernieuwing en verbetering kunnen onze bedrijven productinnovaties ontwikkelen die bijdragen aan het succes van de klant. Hierbij krijgen vaak ook niet primaire functies een steeds grotere rol zoals logistiek, financiering, onderhoud of advies. Deze zogenaamde servitization leidt tot een grotere klantenbinding en soms ook hogere marges.

Er is in het afgelopen jaar flink geïnvesteerd in productontwikkeling, productieontwikkeling en marktontwikkeling. Al deze ontwikkelingen leiden tot andere eisen aan de organisatie en daarmee aan de medewerkers. Bovendien is door een economische rugwind de 'war on talent' in alle hevigheid losgebarsten, waarbij het vinden en binden van goede medewerkers niet zo vanzelfsprekend meer is, zeker niet in het tempo waarin we dat zouden willen. In 2017 is binnen Hydratec veel energie gestoken in verdere professionalisering van de organisatie en het gereed maken voor verdere groei, zowel autonoom als door middel van acquisities.

Hydratec's organisatievorm, met relatief zelfstandige werkmaatschappijen, biedt een goede context voor de dynamiek in de verschillende markten, waarin duurzaamheid een belangrijke randvoorwaarde voor groei is geworden. Daarbij spelen minder grondstoffenverbruik, lagere productgewichten, minder energieverbruik, lagere voerconversie, dierenwelzijn en meer (keten-)transparantie een steeds grotere rol.

We zijn ons er steeds meer van bewust dat het lange termijn succes van een onderneming vooral afhankelijk is van de gemotiveerde inzet van medewerkers en de waardering die we daarvoor van onze klanten ontvangen. Dit betekent dat we alleen succesvol kunnen zijn wanneer we tegelijkertijd de belangen dienen van medewerkers, klanten en aandeelhouders, zowel op de korte als op de langere termijn.

Graag wil ik alle collega's bedanken voor de inspanningen die zij in het afgelopen jaar geleverd hebben. Hun grote betrokkenheid stelt ons in staat onze doelen te bereiken.

Ook gaat onze dank uit naar onze klanten, partners en aandeelhouders voor het in ons gestelde vertrouwen.

Bart Aangenendt
CEO

PROFIEL EN ORGANISATIE

BEDRIJFSACHTERGROND

Hydratec Industries NV is een wereldwijd actieve specialist in industriële systemen en componenten, met een focus op de markten Agri & Food, Automotive en Health Tech.

 1997
Sinds 1997 beursgenoteerd

 1.000
Circa 1.000 medewerkers (fte)

3 MARKTEN

Agri & Food

Automotive

Health Tech

2 KERNACTIVITEITEN

Agri & Food Systems

Plastic Components

4 BEDRIJVEN

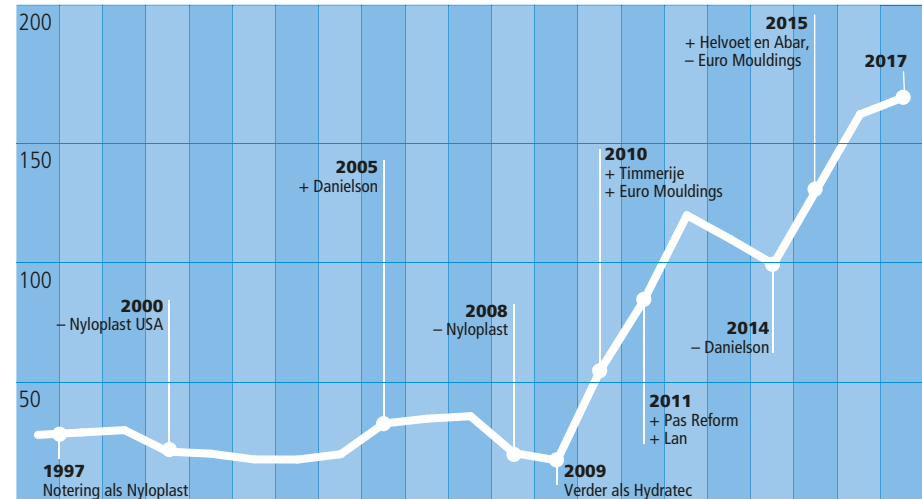
Lan Handling Technologies

Helvoet

Pas Reform Hatchery Technologies

Timmerije
NEXT LEVEL IN PLASTICS

MILESTONES NETTO-OMZET (X 1 MLN.)

AANWEZIG IN 12 LANDEN

12
LANDEN

Productie- en servicecentra

Specialistische kennis van mechatronica en software is nodig voor het leveren van geïntegreerde broedrijoplossingen.

Pas Reform
Hatchery Technologies

98 jaar actief in de
broederij-industrie

Circa 120 medewerkers

Export naar >100 landen

Wereldwijd aanwezig
vanuit 3 hoofdvestigingen

Pas Reform is de enige
single-source leverancier
van geïntegreerde broederij-
oplossingen in de wereld,
met een aanwezigheid in meer
dan honderd landen.

Sinds de oprichting in 1919 is Pas Reform uitgegroeid tot een internationaal bedrijf dat totaaloplossingen biedt voor de broederij-industrie. Pas Reform is actief in de volgende productgroepen:

- industriële broedmachines, voor de productie van uniforme, robuuste eendagskuikens;
- broederij automatiseringssystemen, voor het efficiënt verwerken van broedeieren en eendagskuikens;
- klimaatbeheersingsapparatuur, voor een duurzame en hygiënische lucht- en waterbehandeling;
- broederij managementsoftware, voor monitoring, analyse en optimalisatie van het broedproces;
- service en support, voor een efficiënte en betrouwbare werking van geïntegreerde broederijsystemen.

Pas Reform heeft uitgebreide ervaring in het adviseren over en het ontwerpen, in bedrijf stellen en servicen van deze productgroepen.

Het hart van het bedrijf wordt gevormd door Pas Reform Academy, dat in nauwe samenwerking met klanten en universiteiten onderzoek verricht naar de invloed van het

broedproces op de embryonale ontwikkeling van het kuiken. Deze specialistische kennis wordt gebruikt voor de ontwikkeling van nieuwe, innovatieve producten en diensten voor de broederij-industrie en voor het trainen en begeleiden van broedmeesters.

Pas Reform exporteert naar meer dan honderd landen. De verkoop- en serviceactiviteiten verlopen via het hoofdkantoor in Zeddam en een vestiging in de VS. Daarnaast beschikt Pas Reform over eigen verkoopkantoren in Afrika, Azië, Europa, Midden-Oosten en Zuid-Amerika en een uitgebreid netwerk van lokale partners en agenten. De producten worden vanuit logistieke centra in Doetinchem (NL), Jacksonville (VS) en Rio Claro (BR) over de hele wereld gedistribueerd.

Bij Pas Reform werken circa 120 medewerkers (FTE), die zich vooral focussen op ontwikkeling, verkoop, eindassemblage en service van de broederijsystemen.

www.pasreform.com

Kennis van procesbewaking wordt steeds belangrijker bij het leveren van food handling systemen.

Lan
Handling Technologies

37 jaar actief in
handling systemen

Circa 135 medewerkers

Multidisciplinaire samen-
werking leidt tot succes

2 vestigingen

De systemen van Lan Handling Technologies worden klantspecifiek gemaakt aan de hand van gestandaardiseerde en bewezen technologie.

Sinds 1970 is Lan Handling Technologies actief als specialist op het gebied van de handling van verpakte en onverpakte producten binnen de wereldwijde voedingsmiddelen-industrie. Lan biedt zijn klanten turnkey oplossingen voor de handling van diverse producten. De systemen van Lan worden klantspecifiek gemaakt aan de hand van gestandaardiseerde en bewezen technologie. Meer dan 90% van de omzet wordt gerealiseerd in het buitenland.

Mede door het intensieve partnerschap met vooraanstaande multinationals in de voedingsmiddelen-industrie heeft Lan een solide positie verworven binnen de wereldwijde markt van gesteriliseerde voedingsmiddelen. Inventieve robottechniek, gecombineerd met robuuste mechanische oplossingen en geavanceerde besturingen bieden de klant een uitgebreid pallet aan mogelijkheden. In de portofolio van Lan zijn ook zogenaamde End of Line

oplossingen opgenomen, waardoor producthandling tot en met emballage mogelijk is. Het bestaande productaanbod biedt Lan Handling Technologies de mogelijkheid om totaaloplossingen aan te bieden zodat klanten hun key-business kunnen ontwikkelen en verder laten groeien.

Bij Lan Handling Technologies werken circa 135 medewerkers (FTE), verdeeld over de twee vestigingen, Tilburg (HQ) en Halfweg. Het ontwerp, de constructie, de assemblage en de installatie van systemen wordt in eigen beheer verzorgd. Multidisciplinaire samenwerking met de klant is de basis waarop het succes van Lan Handling Technologies is gebaseerd.

www.lanhandling.com

Nauwkeurig op elkaar afgestemde ontwerp- en productieprocessen zijn noodzakelijk voor een korte time-to-market.

86 jaar actief in
kunststof spuitgieten

Circa 140 medewerkers

Toonaangevend
in Benelux

50 moderne
spuitgietmachines

Timmerije is een toonaangevend ontwerper en producent van hoogwaardige kunststofproducten in de Benelux.

Timmerije is specialist in kunststof spuitgieten en al ruim 86 jaar gevestigd bij Neede. Timmerije beheerst het complete proces en staat met circa 140 betrokken eigen en flexibele VAK-mensen garant voor Verantwoordelijkheid, Ambitie en Kwaliteit. Op basis van een professionele aanpak, intensieve samenwerking tussen de klant en de product- en procesontwikkeling, zet Timmerije haar ruime kennis en ervaring in voor slimme en duurzame oplossingen.

Service wordt geboden door eigen engineering, gereedschapmakerij, assemblage en een warehouse-afdeling. Projectmanagement, matrijzenbouw, onderhoud & reparatie en het samenstellen van componenten vindt plaats onder één dak. Timmerije is een toonaangevend ontwerper en producent van hoogwaardige kunststof-producten in de Benelux.

Nauw op elkaar afgestemde ontwerp-, productie- en logistieke processen staan voor een geplande time-to-market en continuïteit. Ruime kennis van materialen, matrijzen en innovatieve verwerkings-technieken geeft klanten een voorsprong in de markt. Het machinepark is uitgerust met een 50-tal moderne spuitgietmachines van 25 ton tot 1.400 ton sluitkracht en state-of-the-art-processen. Klant specifiek vinden hier serieproducties plaats voor just-in-time-toelevering voor cv-ketels, stoelen, fietsen, huishoudelijke apparaten, elektrotechnische installaties, interne transportmiddelen, de automobieliindustrie en de food & agri-industrie.

www.timmerije.com

Menselijke beoordeling van kwaliteit blijft belangrijk voor de procesvoering.

 79
79 jaar actief in
kunststof spuitgieten

 640
Circa 640 medewerkers

 6
Wereldwijd 6 productie-
locaties

 >200
> 200 injection machines

Helvoet, opgericht in 1939,
ontwikkelt en produceert
klantspecifieke rubber & plastic
componenten en assemblages
voor 'high precision' toepassingen.

De klanten van Helvoet zijn veelal internationaal opererende bedrijven in de automotive, food tech, health tech en industrial control. Samen met de klant worden producten ontwikkeld uit kunststof (thermoplast en thermoset), rubber, of een combinatie daarvan. De mogelijkheid om deze vervolgens ook kostenefficiënt te assembleren tot een halffabricaat of tot een complete functionele module geeft Helvoet een unieke positie in de wereld van precisiedelen.

Helvoet's producten worden toegepast in onder andere brandstof-, rem- en aandrijfsystemen, motormanagement, doseersystemen voor bier, koffie en melk, medische cartridges en diagnose-apparaten. De seriegroottes variëren van middelgroot tot zeer groot.

De technologie op basis van kunststof en rubber is continu in ontwikkeling. Er dienen zich steeds meer mogelijkheden aan die kunnen wedijveren met gangbare materialen. Vooral thermoharder kunststofdelen worden binnen de automotive, vanwege hun eigenschappen, steeds vaker ingezet als vervanger voor metalen delen. Zo wordt

gewicht bespaard en dus ook het milieu. Verder zorgt Helvoet met haar eigen rubbermengsels, al dan niet in combinatie met kunststof of metaal, voor oplossingen die voorheen alleen met traditionele materialen mogelijk waren.

Een andere driver achter het succes van Helvoet is het continu verbeteren van de product- en proceskwaliteit. De eisen die vandaag de dag worden gesteld zijn zeer hoog. 'Zero defects' is de standaard. De Helvoet bedrijven beschikken over alle kwaliteitssystemen en certificaten die nodig zijn voor hun specifieke markten. Om aan dit hoge kwaliteitsniveau te kunnen blijven voldoen investeert Helvoet voortdurend in de mensen, processen en machines.

Helvoet heeft sales & productielocaties in Tilburg (NL), Hellevoetsluis (NL), Lommel (B), München (D), Pune (IN) en in Kaniow (PL) en een sales office in Detroit (USA). Het totaal aantal eigen en flexibele medewerkers is circa 640.

www.helvoet.com

FINANCIËLE HIGHLIGHTS

Omzet in 2017 was met € 169 miljoen 4,3% hoger dan in 2016 en is in beide kernactiviteiten toegenomen.

Aantal **medewerkers** op jaareinde is met 1.036 iets hoger dan vorig jaar.

Bedrijfsresultaat is uitgekomen op € 8,3 miljoen, hoger dan vorig jaar (€ 8,2 miljoen) toen er sprake was van € 0,8 miljoen eenmalige baten.

Agri & Food Systems heeft met € 4,5 miljoen een 14% hoger bedrijfsresultaat geboekt (€ 3,9 miljoen).

Bij Plastic Components is het bedrijfsresultaat met € 5,2 miljoen iets lager dan vorig jaar (€ 5,4 miljoen), maar toen was er sprake van € 0,7 miljoen eenmalige bate.

Nettoresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders is € 7,1 miljoen, in 2016 was dit € 5,9 miljoen.

Eigen vermogen steeg van € 48,4 miljoen naar € 53,4 miljoen, met een solvabiliteit van 38,6% (40,8%).

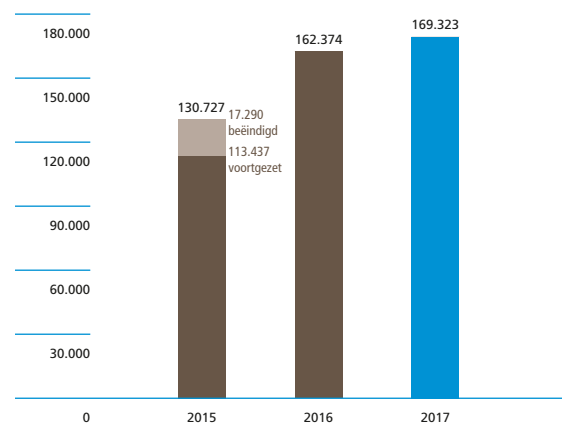
Winst per aandeel bedroeg € 5,60, in 2016 was dit € 4,27, exclusief incidentele baten (€ 0,45).

Over 2017 wordt een dividend voorgesteld van € 2,25 per aandeel, 32% meer dan vorig jaar.

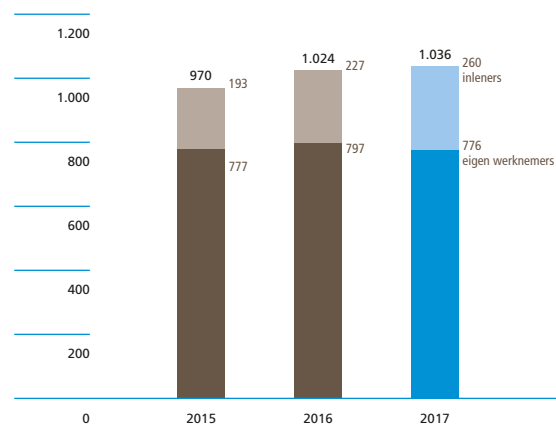
KERNCIJFERS 2017

Bedragen in duizenden euro's, tenzij anders vermeld

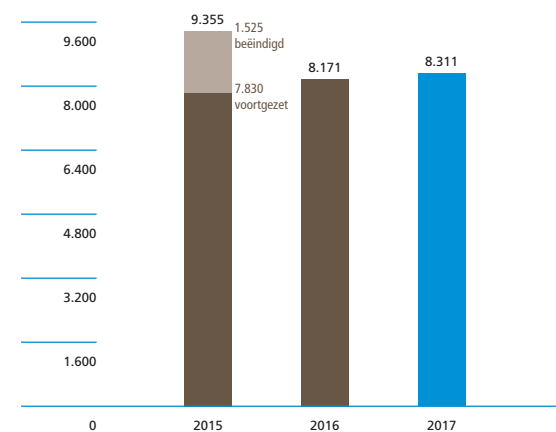
Netto-omzet

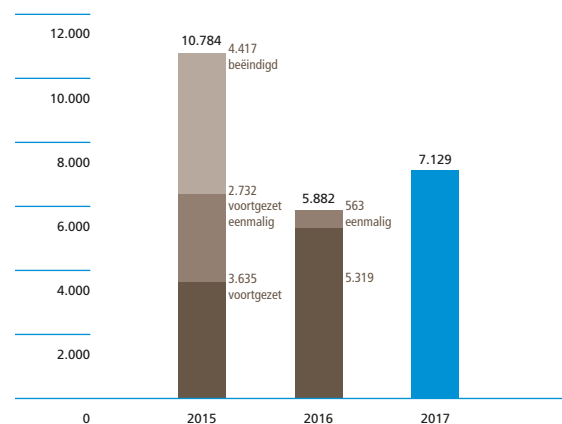
Aantal medewerkers (FTE's jaareinde)

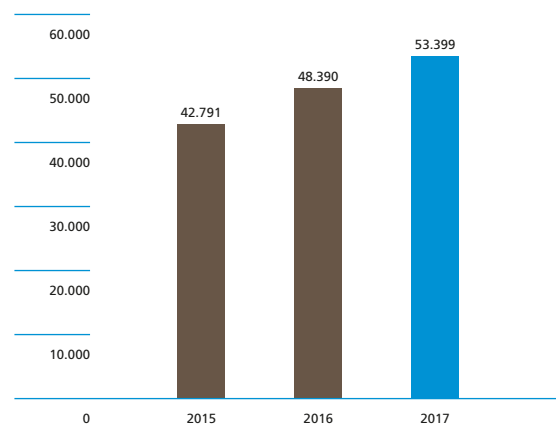
Bedrijfsresultaat

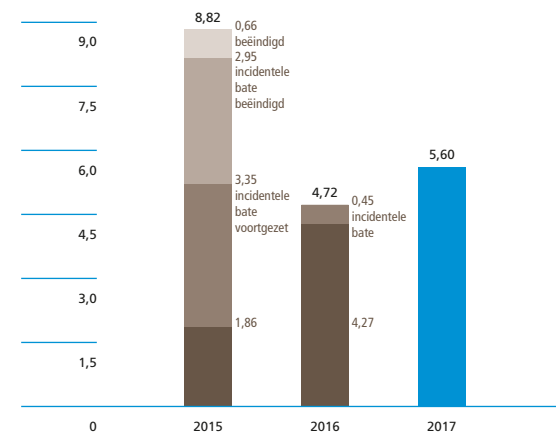
Nettoresultaat (toe te rekenen aan aandeelhouders)

Eigen vermogen

Winst per aandeel (in euro's)

Winst-en-verliesrekening	2017	2016
Netto-omzet	169.323	162.374
Bedrijfsresultaat	8.311	8.171
Nettoresultaat	7.129	5.882
Nettoresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders	7.129	5.882
Kasstroom		
Uit operationele activiteiten	13.962	5.760
Uit investeringsactiviteiten	- 8.000	- 8.085
Uit financieringsactiviteiten	- 334	- 524
Nettokasstroom	5.628	- 2.849
Balans		
Eigen vermogen	53.399	48.390
Balanstotaal	138.282	118.463

Kengetallen	2017	2016
Bedrijfsresultaat in % van de omzet	4,9%	5,0%
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen ¹	11,8%	9,5%
Rentabiliteit eigen vermogen ²	14,0%	11,7%
Solvabiliteit ³	38,6%	40,8%
Aantal uitstaande aandelen	1.275.293	1.272.597
Winst per aandeel (in euro's)	5,60	4,72
Aantal eigen medewerkers ⁴	776	797

1 Nettoresultaat exclusief eenmalige bate + rentelasten in % van het geïnvesteerd vermogen (totaal activa minus liquide middelen minus kortlopende, niet-rentedragende schulden).

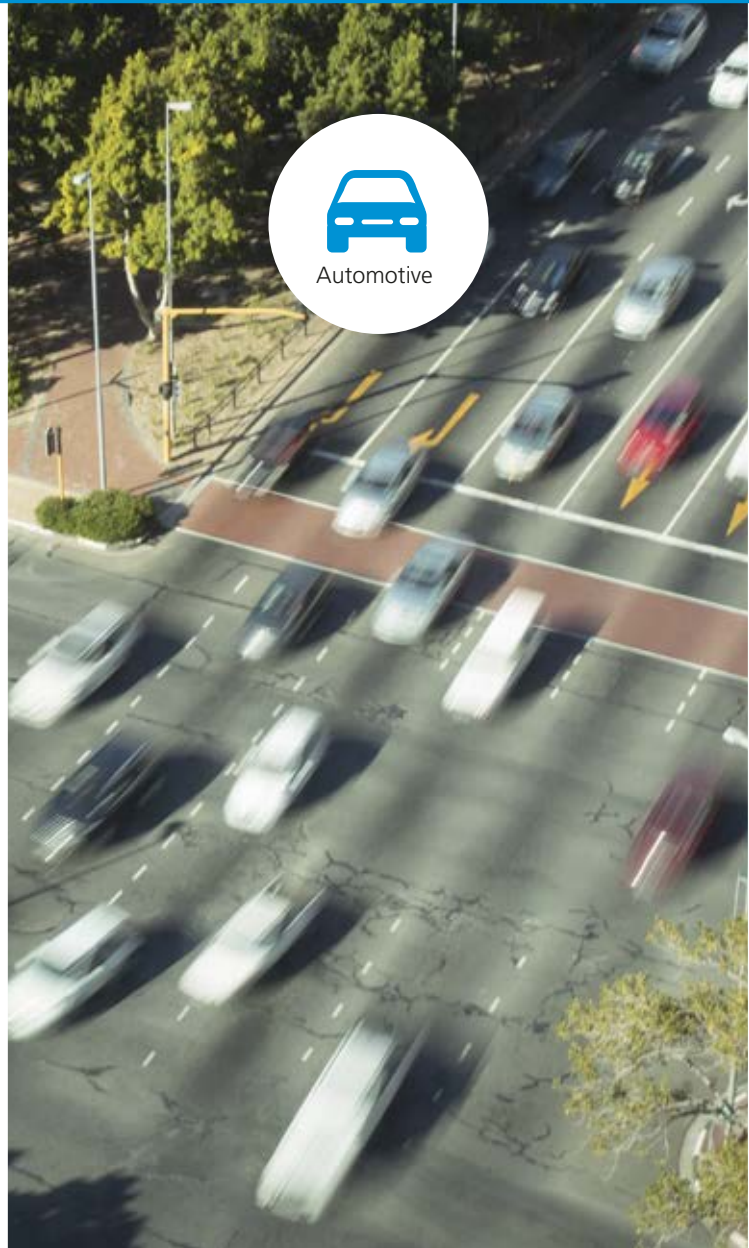
2 Nettoresultaat exclusief eenmalige bate in % van het gemiddeld eigen vermogen, toe te rekenen aan aandeelhouders van Hydratec.

3 Eigen vermogen als % van het balanstotaal.

4 FTE's ultimo jaar.

MARKTEN

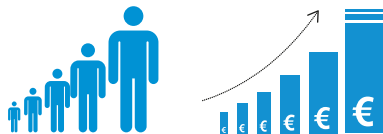
STRATEGIE EN FINANCIËLE DOELSTELLINGEN

STRATEGIE

Hydratec is een wereldwijd actieve specialist in industriële systemen en componenten, met een focus op markten in Agri & Food, Automotive en Health Tech. Hydratec heeft twee kernactiviteiten: Agri & Food Systems en Plastic Components.

Om in de stijgende behoefte aan voedsel te voorzien, worden door Agri & Food Systems complete industriële systemen geleverd die projectmatig over de hele wereld worden afgezet. De afhankelijkheid van macro-economische factoren in deze markt is hierdoor groot, maar zo ook de spreiding van de risico's.

Deskundigen verwachten dat het plasticverbruik in de wereld tot 2050 zal verdrievoudigen. De activiteiten bij de industriële toeleveringen van Plastic Components spelen hierop in en ze hebben een kapitaalsintensief en procesmatig karakter, waardoor de schommelingen minder groot zijn.

De Hydratec-bedrijven zijn goed gepositioneerd op de groeiende wereldbevolking en de toenemende welvaart.

De klanten van de bedrijven van Hydratec zijn actief in de volgende deelmarkten:

- **Agri & Food**

Om de groeiende wereldbevolking te kunnen blijven voeden, zal de groei in de Agri & Food markt doorzetten. De verwachting is dat met name de kipconsumptie wereldwijd structureel zal blijven stijgen en dat door de toenemende welvaart ook de productie van convenience food en petfood een sterke groei zal doormaken. Voedselveiligheid en dierenwelzijn gaan daarbij een steeds belangrijker rol spelen.

- **Automotive**

Met de groei van de wereldbevolking zal de mobiliteitsbehoefte naar verwachting verder toenemen. Scherpere duurzaamheidseisen leiden tot de ontwikkeling van andere concepten maar zeker ook tot eisen met betrekking tot gewichtsverlaging. Deze trend biedt mogelijkheden voor vervanging van relatief zware metalen onderdelen door lichtere plastics met meer ontwerprijheden.

- **Health Tech**

Door de toenemende welvaart en levensverwachting zal de Health Tech markt een gestage groei laten zien. Er vinden veel ontwikkelingen plaats zoals nieuwe diagnosemethoden en nieuwe toedieningsvormen voor geneesmiddelen. De kwaliteits- en hygiënevoorschriften zijn in deze industrie zeer streng, zo vindt assemblage van point of care diagnostics in cleanroom omstandigheden plaats.

In elk van deze markten is duurzaamheid een belangrijke randvoorwaarde voor groei geworden. Dat betekent meer realiseren met minder grondstoffen, maar ook dat de gevolgen voor het milieu en de maatschappelijke acceptatie een steeds belangrijker rol gaan spelen in alles wat wij en onze klanten doen.

De strategie is erop gericht om met elk van de bedrijven consistent en over langere perioden een groei van omzet en resultaat te realiseren op ten minste een marktconform niveau. We streven daarom naar leidende posities in de verschillende markten, die het mogelijk maken hoge toegevoegde waarde richting de eindgebruikers te realiseren. Er worden voortdurend functies ontwikkeld die bijdragen aan het succes van de klant en waar dus middelen voor beschikbaar zijn. Naast het verbeteren van de primaire functies, gaat het hierbij ook om functies die de klant verder ontzorgen, zoals logistieke functies, financiering, onderhoud en advies. Deze servitization leidt tot een grotere klanten binding en dus ook hogere marges. Door slimme toepassing van nieuwe technologieën kan het verschil worden gemaakt voor onze klanten en ons productenpakket worden uitgebreid bij bestaande afnemers. Omdat ook de prijs van onze producten en diensten een sterk concurrentiewapen blijft voor gezonde groei, wordt veel energie gestoken in verschillende Operational Excellence-programma's.

Jaarlijks worden per bedrijf de strategische marktposities en -opties geëvalueerd, mede in het licht van de behaalde

Door slimme toepassing van nieuwe technologieën kan het verschil worden gemaakt voor onze klanten.

resultaten. Deze evaluatie vormt de basis voor beslissingen over de langetermijninvesteringen en -prioriteiten in de product-marktontwikkelingen. Dit moet onze aandeelhouders uitzicht bieden op een consistent en adequaat rendement. Uitbreiding van bestaande activiteiten en mogelijke verbreding van onze industriële activiteiten middels overnames en samenwerkingen worden nagestreefd. De huidige activiteiten geven de basis voor een zogenoemde 'buy and build' acquisitiestrategie. Tegelijkertijd kunnen activiteiten worden afgestoten wanneer wij ervan overtuigd zijn dat deze zich structureel beter kunnen ontwikkelen binnen andere bedrijfsorganisaties en dus onvoldoende lange termijn potentieel voor Hydratec bieden.

ONDERNEMEND MANAGEMENT EN MEDEWERKERS

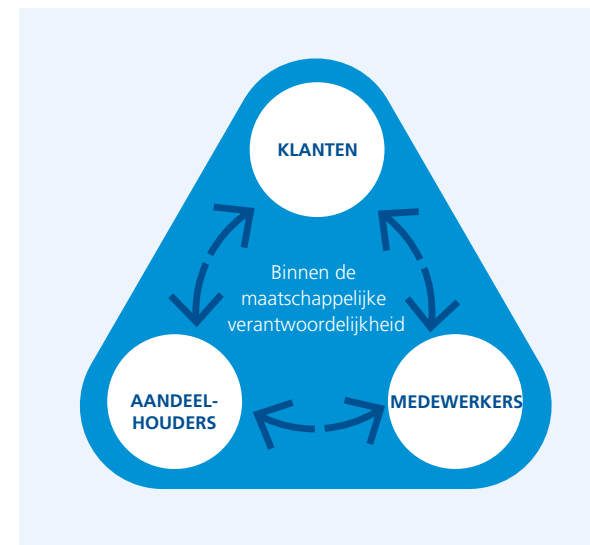
Het is essentieel dat elk van de bedrijven beschikt over goed en gemotiveerd management en medewerkers, alleen dan kan er sprake zijn van wendbare organisaties, die snel kunnen inspelen op veranderende omstandigheden. Door de economische rugwind is "the war on talent" in alle hevigheid uitgebroken en wordt extra aandacht gegeven aan het vinden en binden van goede medewerkers, onder andere door het structureel aanbieden van stage- en afstudeerplaatsen bij onze bedrijven. Het management moet in staat zijn marktkansen te identificeren, innovatieve producten te ontwikkelen en op een praktische en stimulerende wijze sturing te geven aan de eigen organisatie. Al deze ontwikkelingen leiden ook tot veranderende eisen aan de organisatie. Continu wordt daarom de ontwikkeling van de medewerkers bevorderd, onder andere middels opleidingen. Dit alles vindt plaats op basis van ambitieuze maar realistische doelstellingen afgeleid van scenario's die voor alle betrokkenen een leidraad vormen.

De directies van de bedrijven zijn verantwoordelijk voor hun eigen operationele activiteiten, binnen een helder kader van beslissingen, die toestemming vereisen van de directie van Hydratec. Het gaat hierbij vooral om de begrote investeringen, belangrijke organisatiewijzigingen en fundamentele aanpassingen in de bedrijfsvoering. De directie van Hydratec voert regulier overleg met de directies van de werkmaatschappijen, waarbij alle bedrijfsaspecten en de periodieke ontwikkelingen van resultaten worden besproken. Het overleg is gebaseerd op een vast kader van reguliere rapportages, inclusief analyses van de belangrijkste prestatie-indicatoren. Daarnaast vindt veelvuldig informeel overleg en afstemming plaats. Omdat de wendbaarheid en het ondernemerschap binnen de verschillende bedrijven centraal staat, is er geen basis voor centrale stafafdelingen. Daardoor kunnen de overheadkosten beperkt worden gehouden.

FINANCIËLE DOELSTELLINGEN

Voor de bedrijven binnen Hydratec is het belangrijk een gezonde winstgevendheid te realiseren. Alleen dan kan er bestendig voldoende worden geïnvesteerd en is er een buffer bij tegenslagen. Dit betekent concreet dat per bedrijf een doelstelling geldt van een bedrijfsresultaat van ten minste 8% tot 10% van de omzet. Dit resultaat kan echter, voornamelijk als gevolg van de economische omstandigheden of als gevolg van nodig geachte aanpassingen in de organisatie, tijdelijk achterblijven bij de doelstelling.

Samenhangend met de beoogde groei van Hydratec en een gewenste solvabiliteit van minimaal 35%, wordt een dividenduitkering nagestreefd van ten minste 40% van het resultaat na belastingen (exclusief eventuele eenmalige baten).

Het lange termijn financieel succes van een onderneming is afhankelijk van de gemotiveerde inzet van medewerkers en de waardering van klanten daarvoor.

AANDEELHOUDERSINFORMATIE

BEURSNOTERING

De aandelen van Hydratec zijn genoteerd aan NYSE Euronext Amsterdam (ISIN NL 000 939 1242). Het totaal aantal geplaatste aandelen bedroeg per 31 december 2017 1.275.293 aandelen.

FINANCIËLE KALENDER 2018

Bekendmaking jaarcijfers	23 maart
Trading update eerste kwartaal	9 mei
Algemene Vergadering van Aandeelhouders	30 mei
Publicatie halfjaarcijfers	26 juli
Trading update derde kwartaal	9 november

MELDINGEN AANDELENBELANGEN

De volgende, in het kader van de Wet Financieel Toezicht gemelde belangen groter dan 3% zijn bekend per 5 april 2018:

Aandeelhouder	Belang	Datum melding
A.C. ten Cate	23,1%	21 maart 2017
F. ten Cate	23,1%	21 maart 2017
J. ten Cate	23,1%	21 maart 2017
P. Chr. van Leeuwen Beheer B.V.	5,7%	9 mei 2014
B.F. Aangenendt	5,5%	30 juni 2017
M. Spiensma	3,1%	2 december 2014

FINANCIËLE GEGEVENS PER GEWOON AANDEEL

Bedragen in euro's, tenzij anders vermeld

	2017	2016
Aantal uitstaande aandelen	1.275.293	1.272.597
Gewogen gemiddeld aantal aandelen	1.273.960	1.246.886
Bedrijfsresultaat	6,52	6,55
Incidentele baten	0	0,45
Winst per aandeel	5,60	4,72
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders Hydratec	41,92	38,81
Beschikbare kasstroom ¹	4,68	- 1,86
Dividend	2,25	1,70
Koers ultimo	55,03	44,30
Laagste koers	44,06	30,35
Hoogste koers	64,00	48,00

¹ Som van operationele en investeringskasstromen.

PERSONALIA RAAD VAN COMMISSARISSEN

Van links naar rechts: de heren J.E. Vaandrager, E. ten Cate en mevrouw M.E.P. Sanders

Mr. E. ten Cate (1945) — voorzitter

Jaar van aantreden: 2000

Einde huidige termijn: 2020

Huidige functie: directeur Bank ten Cate & Cie N.V.

Commissariaten/nevenfuncties

Lid raad van toezicht Medisch Spectrum Twente

Commissaris Hendrick de Keyser

Drs. J.E. Vaandrager (1943) — vicevoorzitter

Jaar van aantreden: 2011

Einde huidige termijn: 2019

Laatst beklede functie: lid raad van bestuur en CFO TKH Group NV

Commissariaten/nevenfuncties

Lid raad van commissarissen B.E. Semiconductor Industries N.V.

Mr. M.E.P. Sanders (1953)

Jaar van aantreden: 2017

Einde huidige termijn: 2021

Laatst beklede functie: Commissaris bij Kendrion N.V.

Commissariaten/nevenfuncties

Lid raad van commissarissen Stern Groep

Voorzitter Investment Committee SI2 Fund

Voorzitter Raad van Advies Difrax Beheer B.V.

Commissaris Hoens Broadcast Facilities B.V.

Bestuurslid Stichting TivoliVredenburgfonds

Alle leden van de raad van commissarissen hebben de Nederlandse nationaliteit.

VERSLAG RAAD VAN COMMISSARISSEN

Het afgelopen jaar was een goed jaar voor Hydratec Industries NV. Alle bedrijven waren in staat hun resultaat te verbeteren. Er resulteert een nettoresultaat voor aandeelhouders van € 7,1 miljoen bij een omzet van € 169 miljoen. In 2016 bedroeg het nettoresultaat € 5,8 miljoen.

JAARVERSLAG

Hierbij bieden wij u aan het door de directie opgestelde jaarverslag 2017 van Hydratec Industries NV, waarin de jaarrekening is opgenomen. Deze jaarrekening is gecontroleerd door Baker Tilly Berk accountants en op 22 maart 2018 besproken met de directie in aanwezigheid van de accountant. De goedkeurende verklaring is opgenomen op pagina 78 tot en met 83. Op grond daarvan zijn wij van mening dat het jaarverslag voldoet aan de eisen van transparantie en een adequate basis vormt voor de verantwoording door de raad van commissarissen voor het gehouden toezicht. Wij stellen u voor de jaarrekening vast te stellen, het dividendvoorstel te aanvaarden en decharge te verlenen aan de directie voor het gevoerde beleid en aan de raad van commissarissen voor het daarop gehouden toezicht.

SAMENSTELLING RAAD VAN COMMISSARISSEN

De personalia van de leden van de raad van commissarissen worden vermeld op pagina 20. De profielschets voor de raad van commissarissen is gepubliceerd op de website van de vennootschap. Achtergrond en ervaring van de leden van de raad van commissarissen zijn divers. Een commissaris heeft zijn loopbaan in diverse functies in het bedrijfsleven gewerkt en sloot zijn actieve carrière af als lid van de raad van bestuur en CFO van een beursgenoteerd concern. De tweede commissaris is een ervaren ondernemer die bovendien jarenlang nauw betrokken is geweest bij de ontwikkeling van Hydratec tot zijn huidige

omvang. In 2017 is mevrouw M. Sanders toegetreden tot de raad. Zij heeft ervaring als ondernemer en als lid van diverse raden van commissarissen. De raad is van mening dat deze variëteit van ervaringen en achtergronden een goede diversiteit oplevert. De raad is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar en de directie onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

TOEZICHT

De doelstellingen van Hydratec voor 2017 waren ambitieus, maar zijn niet volledig gerealiseerd doordat de groei van de resultaten bij de grotere bedrijven achterbleef bij de begroting. De raad van commissarissen ondersteunt het beleid van de directie om te investeren in productontwikkeling, versterking van de technische knowhow, upgradage van de productiecapaciteiten en versterking van de marktpositie. De investeringen in materiële vaste activa waren dit jaar hoger dan de afschrijvingen. Er werd zorgvuldig omgegaan met wijzigingen in het personeelsbestand. Bij alle bedrijven is er een focus op kostenbeheersing en margeverbetering. Het directieverslag geeft een uitgebreide toelichting op deze zaken.

Naar het oordeel van de raad van commissarissen is het risicoprofiel van Hydratec niet veranderd. Bijzondere of onverwachte tegenvallers hebben zich in 2017 niet voorgedaan. Het is bemoedigend dat de verschillende bedrijfsactiviteiten tevredenstellende resultaten weten te realiseren. Er is aandacht geschonken aan het risico-beheersingssysteem en dat heeft geen bijzonderheden voortgebracht. Uit deze evaluatie is tevens naar voren gekomen dat de omvang van Hydratec onvoldoende groot is voor een eigen interne audit functie. Een compliment is op zijn plaats voor de groepsdirectie en de directies van de werkmaatschappijen, die dit jaar de

bedrijven verder weten te ontwikkelen. Met de externe accountant heeft de raad van commissarissen in 2017 tweemaal overleg gevoerd, waarvan eenmaal zonder directie. De werkzaamheden van de externe accountant zijn beoordeeld en het auditplan werd geaccordeerd. Daarnaast heeft de raad van commissarissen tijdens een vergadering zonder de directie haar eigen functioneren en dat van de directie geëvalueerd. Hierbij kwamen geen bijzonderheden naar voren.

REMUNERATIEBELEID

De raad van commissarissen van Hydratec Industries NV past een remuneratiebeleid toe voor de directie van de onderneming dat gebaseerd is op de volgende uitgangspunten:

- Remuneratie van de directie moet het mogelijk maken goede bestuurders aan te trekken en te behouden.
- Het remuneratiebeleid moet in overeenstemming zijn met het corporate governancebeleid van de onderneming.
- De remuneratie moet in het teken staan van de strategische en financiële doelstellingen en prestatiegericht zijn, waarbij een goed evenwicht aanwezig dient te zijn tussen korte- en langetermijnresultaten c.q. doelstellingen.
- De remuneratie mag geen incentives bevatten gericht op eigenbelang en die strijdig zijn met de belangen van de onderneming.

Het remuneratiebeleid voor de directie van Hydratec wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De feitelijke remuneratie van de directie wordt vastgesteld door de Raad van Commissarissen. De bezoldiging van de directie is deels afhankelijk van het

resultaat, middels een bonusregeling die als volgt is samengesteld:

- besluit tot toekenning van de bonus geschiedt in maart bij de bespreking van de jaarcijfers;
- de bonus is gemaximeerd tot 50% van de vaste beloning;
- 30% van de maximale bonus is afhankelijk van persoonlijke doelstellingen gericht op de lange termijn ontwikkeling van de onderneming en staat ter discretie van de raad van commissarissen om deze toe te kennen;
- 70% van de maximale bonus is afhankelijk van het bedrijfsresultaat, met een drempel. Na toekenning heeft de directie de keuze om de helft van de bonus om te zetten in aandelen Hydratec. Deze aandelen zullen dan worden uitgegeven tegen de gemiddelde koers van januari en februari en zijn voor een periode van 3 jaar niet verhandelbaar.

Eventuele ontslagvergoedingen zullen voldoen aan de eisen van de Nederlandse Corporate Governance Code en daarom niet meer bedragen dan eenmaal het jaarsalaris. Er is een pensioenregeling voor de directie, waarbij boven een drempelbedrag een eigen bijdrage wordt verlangd. De raad van commissarissen toetst de daadwerkelijke beloning van de Directie op regelmatige basis aan het beloningsbeleid en past deze indien nodig, aan. Wijzigingen in het beloningsbeleid zullen worden voorgelegd aan de aandeelhoudersvergadering.

In 2015 is de jaarlijkse vaste beloning van de directie vastgesteld, gebaseerd op bovengenoemde uitgangspunten. De vaste beloningen worden periodiek geïndexeerd voor inflatie. Er zijn geen leningen verstrekt of ontslagvergoedingen uitgekeerd. De bezoldiging van de directie, alsmede de aan haar toegekende bonus over

boekjaar 2017, is weergegeven in toelichting 1.24.3 op pagina 56 van dit verslag. De raad van commissarissen heeft besloten over het boekjaar 2017 de directie een bonus toe te kennen die mede gerelateerd is aan het gerealiseerde bedrijfsresultaat. Directie heeft besloten om een deel van de bonus over 2016 om te zetten in aandelen en heeft te kennen gegeven dit ook voornemens te zijn voor 2017.

De remuneratie van de raad wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De bezoldiging is onafhankelijk van het door de onderneming behaalde resultaat. Er is geen beloning in aandelen of opties op aandelen voor de commissarissen. Op de Algemene Vergadering op 20 mei 2010 is deze remuneratie vastgesteld op € 19.000 per jaar per lid van de raad. Daarmee is de beloning van de raad in lijn met vergoedingen van vergelijkbare beursgenoteerde ondernemingen. Voor de remuneratie van de raad van commissarissen in 2017 wordt verwezen naar pagina 55 van de jaarrekening.

SAMENSTELLING DIRECTIE

In de directie van Hydratec Industries NV heeft gedurende 2017 geen wijziging plaatsgevonden. De heer ir. B.F. Aangenendt is CEO, de heer drs. M.C. van den Burg RC is CFO.

TOEZICHT EN VERGADERINGEN

De raad van commissarissen heeft in 2017 vijfmaal volgens een vast rooster vergaderd met de directie, waarbij alle commissarissen aanwezig waren. Voorafgaand aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 31 mei 2017 heeft de raad, buiten aanwezigheid van de directie, het functioneren van de directie en van zichzelf geëvalueerd.

Tijdens zijn vergaderingen heeft de raad van commissarissen de strategie, het acquisitiebeleid, het risicomangement, het personeelsbeleid, de kwartaal- en halfjaarresultaten, de jaarcijfers 2017 en de begroting voor 2018 besproken. Daarnaast is het remuneratiebeleid onderwerp van gesprek geweest. Voorts zijn de effecten besproken van de economische situatie op de markten waarop de Hydratec-bedrijven zich bewegen, alsmede de daaruit voortvloeiende maatregelen die noodzakelijk zijn om te trachten de resultaten op peil te houden. Bovendien is aandacht besteed aan veranderende wetgeving.

Het afgelopen jaar was een goed jaar voor Hydratec, alle bedrijven waren in staat hun resultaat te verbeteren.

CORPORATE GOVERNANCE

De raad van commissarissen onderschrijft de doelstellingen van de richtlijnen zoals vastgelegd in de Nederlandse Corporate Governance Code voor beursgenoteerde ondernemingen. Van tegenstrijdige belangen was tijdens het boekjaar geen sprake. Verder zijn er de volgende afwijkingen van de code:

- Gelet op de omvang van de vennootschap ontbreekt een interne auditfunctie (§ 1.3).
- De heer E. ten Cate (voorzitter van de Raad van Commissarissen) voldoet niet aan de onafhankelijkheids-criteria zoals gedefinieerd in de Code, aangezien zijn bloedverwanten in de eerste graad een aandelenpakket houden van meer dan tien procent (§ 2.1.9).
- Hydratec is van mening dat ervaring en kennis van de onderneming van zijn commissarissen een belangrijke basis zijn voor hun functioneren en bepalend dienen te zijn voor de zittingsduur. Er geldt geen maximale zittingsduur voor commissarissen. Telkens na een zittingsduur kan een commissaris, na een zorgvuldige overweging, worden herbenoemd voor een nieuwe periode (§ 2.2.2).
- Webcasting van presentaties aan beleggers en analisten worden niet aangeboden aangezien Hydratec een zogenaamd Veilingfonds is (§ 4.2.3).

Bij alle bedrijven is de Code of Conduct ingevoerd.

TOT SLOT

De raad van commissarissen is de directie, de managementteams en alle medewerkers erkentelijk voor hun inzet, motivatie en ambities in 2017 en de behaalde resultaten in dit jaar.

Amersfoort, 5 april 2018

Raad van commissarissen

E. ten Cate voorzitter

J.E. Vaandrager vicevoorzitter

M.E.P. Sanders

PERSONALIA DIRECTIE

Ir. B. (Bart) F. Aangenendt (1964)

Statutair bestuurder

CEO

Jaar van aantreden: 2012 (directielid)

Jaar van benoeming: 2015 (CEO)

Einde huidige termijn: 2020

Drs. M. (Mark) C. van den Burg RC (1969)

Statutair bestuurder

CFO

Jaar van benoeming: 2012 (titulair)

Jaar van aantreden: 2015 (statutair)

Einde huidige termijn: 2019

De leden van de directie hebben de Nederlandse nationaliteit.

Van links naar rechts: de heren M.C. van den Burg en B.F. Aangenendt

DIRECTIEVERSLAG

ALGEMEEN

De omzet van Hydratec Industries NV komt in 2017 uit op € 169 miljoen en is 4,3% toegenomen. In beide kernactiviteiten is er sprake van groei, bij de kernactiviteit Agri & Food Systems was dit 8,5%, bij Plastic Components was er sprake van 1,7% omzetgroei.

Alle bedrijven binnen Hydratec hebben hun resultaat verbeterd ten opzichte van het voorafgaande jaar. In 2017 is binnen Hydratec veel energie gestoken in verdere professionalisering van de organisatie en het gereed maken voor verdere groei, zowel autonoom als door acquisities.

In de Plastic Components heeft Helvoet de vestiging in Kaniow van onze voormalige toeleverancier in Polen per 1 januari 2018 aan de groep kunnen toevoegen. Bij Agri & Food Systems heeft Pas Reform begin 2018 de overige 50% van de aandelen van NatureForm in de USA verworven, waardoor de resultaten vanaf 2018 geconsolideerd zullen worden.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Het bedrijfsresultaat van Hydratec is met € 8,3 miljoen iets hoger dan vorig jaar, maar toen was er sprake van € 0,8 miljoen eenmalige baten. Het bedrijfsresultaat binnen Agri & Food Systems komt uit op € 4,5 miljoen, 14% hoger dan vorig jaar (€ 3,9 miljoen).

Binnen Plastic Components is € 5,2 miljoen bedrijfsresultaat gerealiseerd, terwijl dit vorig jaar € 5,4 miljoen was inclusief een bijzonder bate van € 0,7 miljoen. Vooral door een forse verlaging van de belastingdruk resulteert een sterk verbeterd nettoresultaat voor aandeelhouders van € 7,1 miljoen ten opzichte van € 5,9 miljoen in 2016 (+21%).

Financiële baten en lasten

De financiële lasten over 2017 bedroegen € 1,0 miljoen ten opzichte van € 1,3 miljoen over 2016. Hydratec beschikte ultimo 2017 over € 7,2 miljoen aan kas- en banktegoeden (€ 1,9 miljoen in 2016). Per jaareinde 2017 zijn uit hoofde van cash pool faciliteiten de bancaire tegoeden en -schulden beide met € 14,7 miljoen gereduceerd (2016: € 6,7 miljoen). Het rentedragend vreemd vermogen nam iets toe van € 16,2 naar € 17,2 miljoen.

Fiscale effecten

De belastingdruk bedroeg in 2017 2,7% ten opzichte van 14,9% in 2016, hetgeen resulteerde in een belastinglast in de winst-en-verliesrekening van € 0,2 miljoen (2016: € 1,0 miljoen). De relatief lage belastingdruk wordt met name veroorzaakt door een activering van uitgestelde belastingvorderingen.

Nettoresultaat

Het nettoresultaat voor aandeelhouders over 2017 bedroeg € 7,1 miljoen, ten opzichte van € 5,9 miljoen in 2016. In het resultaat over 2016 was echter een eenmalige opbrengst van per saldo € 0,6 miljoen opgenomen, welke samenhangt met de verkoop van lenzen activiteit en een winst uit voordelige koop. Gecorrigeerd voor deze posten is het nettoresultaat gestegen van € 5,3 miljoen naar € 7,1 miljoen.

Kasstroom

De operationele kasstroom in 2017 bedroeg € 14,0 miljoen (2016: € 5,8 miljoen). De stijging ten opzichte van voorgaand jaar komt met name door de toename van de vooruitbetalingen door afnemers voor projecten in de Agri & Food activiteit. De kasstroom uit investeringsactiviteiten bedroeg € 8,0 miljoen negatief en was nagenoeg gelijk aan voorgaand jaar (€ 8,1 miljoen negatief). De kasstroom uit financieringsactiviteiten bedroeg per saldo € 0,3 miljoen negatief door enerzijds een uitstroom van dividend van in totaal € 2,2 miljoen en anderzijds een netto instroom van de langlopende leningen van € 1,8 miljoen.

Balans

De solvabiliteit daalde van 40,8% in 2016 naar 38,6%. De daling van de solvabiliteit is het gevolg van een toename van het balanstotaal van € 119 miljoen naar € 138 miljoen. Deze stijging werd met name veroorzaakt door de vooruitontvangen bedragen voor Agri & Food projecten. Het hogere overall activiteitsniveau in het laatste kwartaal van 2017 zorgt tevens voor een toename van het operationeel werkkapitaal. Ook is de positieve bankstand toegenomen.

**Nettowinst steeg met 21%
van € 5,9 miljoen naar € 7,1 miljoen.**

Pas Reform
Hatchery Technologies

OUR COOPERATION

'We were impressed by the dedication of the team'

Why Pas Reform?

Don Davis, Complex Manager at Koch Foods, comments: 'We have worked with NatureForm for many years now and were always of a mind to change over to single-stage incubation. Our goal is to put the absolute best chick possible in the field. So, we started trials with Pas Reform single-stage equipment in our Henagar operation and the results have clearly shown the advantages of the SmartPro™ system.'

Best team on the ground

Gary Davis, Vice President Eastern Division at Koch Foods, adds: 'We were also very impressed by the dedication and expertise of their team during both the trial period and the discussions of the new project. It has become our firm belief that NatureForm and Pas Reform have the best team on the ground in the USA.'

Successful improvements

He further adds: 'Once we saw improvements in hatch and feed conversion rates, we worked with the Pas Reform/ NatureForm team to evaluate the project's viability and, based on return on investment calculations, our experience with the renovation of our Crossville facility and the very comprehensive support package that has also been a key success factor for other major hatcheries in the USA, the project was approved.'

KOCH FOODS

Vooraanstaand producent van kipproducten in de Verenigde Staten

Dividendvoorstel

De winst per aandeel bedraagt € 5,60 ten opzichte van € 4,72 in 2016, waarvan toen € 0,45 gerelateerd was aan een incidentele bate. Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld het dividend over het boekjaar 2017 vast te stellen op € 2,25 per aandeel (ten opzichte van € 1,70 over 2016). Deze dividenduitkering past in het beleid om ten minste 40% van het resultaat na belastingen uit te keren exclusief eenmalige bate. Dit bedrag zal worden uitgekeerd in contanten. Het nettoresultaat over 2017 wordt ten gunste van de overige reserves gebracht.

ONTWIKKELING AGRI & FOOD SYSTEMS

Pas Reform Hatchery Technologies en Lan Handling Technologies

De belangrijkste markten voor Agri & Food Systems zijn de wereldwijde pluimvee-, convenience food- en petfoodmarkten. Deze markten hebben zich in 2017 positief ontwikkeld. Met name de omzet in Europa, Azië en Amerika steeg, terwijl de omzet in Latijns Amerika achterbleef. Er zijn veel factoren die de investeringsbereidheid in de verschillende markten bepalen, zoals lokale wetgeving/subsidies, valutakoersen, voerprijzen, regionale vogelziektes etc. Daarom is bij Agri & Food Systems een goede spreiding met een breed productenpakket over verschillende landen en klanten van groot belang. Tegelijkertijd is specialisatie en standaardisatie nodig om kosteneffectief te kunnen blijven. In de markt waarop onze Agri & Food bedrijven opereren is steeds meer aandacht voor duurzaamheid. Dat strekt zich uit van het energie verbruik van onze systemen, dierenwelzijn, tot aan de efficiëntie van de voedselproductie in het algemeen. Bovendien is er sprake van consolidatie bij onze klanten en neemt de inkoop professionaliteit toe.

In 2017 is vol ingezet op productontwikkelingen gericht op enerzijds kostenreductie en anderzijds vergroting van marktaandeel. Hierbij gaat het om markgerichte ontwikkelingen die meerwaarde voor klanten opleveren in bijvoorbeeld efficiency, duurzaamheid of transparantie. Het belang van informatie over de operaties van de klanten neemt toe, ook omdat dit vaak de basis is voor het ontwikkelen van nieuwe producten voor het vervullen van meer functies bij bestaande klanten. Er zijn flinke stappen gezet in de ontwikkeling van machinebouwer naar leverancier van systemen van geïntegreerde totaaloplossingen.

x € 1.000	2017	2016
Omzet	66.341	61.161
Brutomarge	29.284	26.945
Afschrijvingen	1.009	995
Investerings	756	774
Bedrijfsresultaat	4.490	3.936
Aantal fte's per jaareinde	254	230

De omzet van Agri & Food Systems is in 2017 met 8,5% gestegen, dit is geheel autonome groei. Doordat de omzet voor een deel bestond uit grotere projecten is de brutomarge, als percentage van de omzet, gelijk gebleven op 44,1%. Er is geïnvesteerd in het verbeteren van de ICT om de ontwikkeling naar leverancier van totaaloplossingen te ondersteunen zoals bijvoorbeeld door ProductData-Management-systemen.

Om de groei die is voorzien voor Lan Handling Technologies mogelijk te maken, is in 2017 tot nieuwbouw besloten en zijn daarvoor reeds enkele investeringen gedaan. Lan maakt reeds jaren gebruik van sub-optimale huisvesting en

Lan
Handling Technologies

OUR COOPERATION

Working together globally

Del Monte, USA

Doug van Diepen,
engineering manager

'Across four major projects with Lan, each has exceeded my expectations for innovation, cost, meeting deadlines and reliability. Systems installed in 2005 are still performing to my expectations – and I highly recommend Lan's people'

Kartoffel-Böhmer, Germany

'Lan und Kartoffel-Böhmer haben gemeinsam das richtige Gefühl für innovative Lösungen zur Automatisierung'

La Normandise, France

François Duquesne, technical
and quality director

'For more than 20 years we have worked with Lan in partnership, to create reliable, innovative installations that run 24/7'

Nestlé Purina, Australia

Tony Mansfield, project
engineer

'We worked with Lan to install and commission large scale systems for the launch of pet food in pouches. The project faced some unique challenges, but our experience with Lan was excellent from inception to completion and support across time zones has never been an issue'

Tilda, United Kingdom

Glyn Walker, head of
operations

'Lan has been an excellent automation partner for many years, providing integrated solutions for our business that are safe, innovative and of high quality'

'Relevante kennis op het gebied van kunststoftechnologie'

OUR COOPERATION

Techniek is wat ons bindt

'Vanderlande en Timmerije zijn beide actief in een markt waar techniek een belangrijke rol speelt. Timmerije levert behalve technische componenten ook alle relevante kennis op gebied van kunststoftechnologie.'

Aantoonbaar positieve resultaten

'Timmerije wordt vroeg betrokken in het ontwikkelproces van Vanderlande, waardoor functioneel en constructief meedenken tot aantoonbaar positieve resultaten leidt.'

Succesvolle projecten

'Het resultaat van onze samenwerking zijn succesvolle projecten waarin de producten die Vanderlande bij Timmerije afneemt in de juiste QLTC (Quality, Logistics, Technic, Costs) verhouding geleverd worden.'

Carl Hoeks

Sourcing Manager
Vanderlande Industries

VANDERLANDE

Behoort wereldwijd tot één van de marktleiders op het gebied van procesautomatiseringsoplossingen in warehousing en voor de waarde-geoptimaliseerde automatisering van logistieke processen op luchthavens en de pakketmarkt.

heeft op verschillende locaties tijdelijke ruimtes gehuurd. De nieuwbouw betreft 5.000 m² productieoppervlakte en kantoor op korte afstand van het huidige bedrijf, waar nu, verspreid over meerdere locaties, 4.000 m² productieruimte in gebruik is. Voorlopig is besloten voor eigen rekening en risico te bouwen, later kan voor een zogenaamde sale and lease back constructie worden gekozen.

Het bedrijfsresultaat van Agri & Food Systems van € 4,5 miljoen bedraagt 6,8% van de omzet en is 14% gestegen ten opzichte van 2016. In de Verenigde Staten heeft NatureForm Hatchery Technologies in 2017 een omzet van € 5,9 miljoen met een gering nettoresultaat gerealiseerd. Vanwege de marktpotentie en om de positie in de Verenigde Staten verder uit te bouwen werden gesprekken gestart om de overige 50% van de aandelen van NatureForm over te nemen. Inmiddels is overeenstemming bereikt en per januari 2018 is Pas Reform in control en zullen de resultaten geconsolideerd worden.

Zowel Pas Reform als Lan Handling Technologies zijn goed gepositioneerd in hun markten en de orderintake van Agri & Food Systems was in 2017 belangrijk hoger dan voorgaand jaar en daarmee zeer bemoedigend.

ONTWIKKELING PLASTIC COMPONENTS

Helvoet Rubber & Plastic Technologies en Timmerije

De belangrijkste markten voor Plastic Components zijn Automotive, Health Tech en Agri & Food. In deze markten is de aandacht voor duurzaamheid aan het toenemen. Dat betekent dat naast kostprijs ook gewichtsverlaging van de onderdelen, reductie van materiaalgebruik, hergebruik van reststoffen en ook beperking van het energieverbruik steeds belangrijker worden. Binnen Plastic Components

beschikken de bedrijven over meerdere hoogstaande productietechnologieën, zoals het spuitgieten van thermoplast- en thermoset-producten en de mogelijkheid om eigen rubbermengsels en metalen te binden aan deze kunststoffen. Een belangrijke technologie is de assemblage van deze onderdelen tot functionele modules. Vaak gebeurt dit volledig geautomatiseerd met behulp van robot- en vision technologie.

In het algemeen neemt de omvang, professionaliteit en ook macht van de klanten toe, wat tot volumegroei maar ook prijsdruk kan leiden. Daarom is het belangrijk meerdere functies voor de klanten te vervullen en de klanten verder te ontzorgen, met bijvoorbeeld engineeringsactiviteiten en logistieke diensten.

In 2017 zijn bij Plastic Components de verkoop- en marketinginspanningen verder verhoogd, zodat de specifieke applicatiekennis beter onder de aandacht gebracht kan worden bij potentiële en bestaande klanten. Hierdoor is het klantencontact verbeterd, onze kennis van de klantenbehoeften vergroot. Verder wordt continu gezocht naar mogelijkheden om het materiaal verbruik te verminderen. Door meer te richten op proceskwaliteit wordt afval verder gereduceerd en de voorspelbaarheid van de productkwaliteit verbeterd. Tevens is er veel aandacht voor hergebruik van de grondstoffen en worden recyclaten ingezet bij diverse producten. Dit levert niet alleen potentiële kostenvoordelen op, maar leidt ook tot een duurzamer gebruik van de grondstoffen. Omdat Plastic Components opereert in concurrerende markten, heeft kostenreductie hoge prioriteit, waarbij de productie-efficiency steeds belangrijker wordt.

'We have the same entrepreneurial spirit'

OUR COOPERATION

Bimeda and Helvoet: a good combination

Bimeda and Helvoet are similar sized companies with multiple manufacturing locations around the globe, that manufacture and supply products of impeccable quality at affordable prices. Both companies are smaller in size than the multinational giants and have similar management styles, an entrepreneurial spirit, have open communication with customers and suppliers, are solution oriented and are both capable of making decisions quickly.

Open communication essential

We have very open communication, have a reliable business with each other going back three decades and we have overcome any obstacles that have been put in our way over the years.

Growth through cooperation

Our businesses have grown at similar pace to our overall companies growth and we have experienced a 300% growth in our business together over the past decade.

Ronan Fuller

Productie, distributie en marketing van veterinaire medicijnen en gezondheidsproducten voor dieren

x € 1.000	2017	2016
Omzet	103.857	102.089
Brutomarge	60.266	58.203
Afschrijvingen	4.447	4.547
Investeringen	7.266	7.716
Bedrijfsresultaat	5.178	5.354
Aantal fte's per jaareinde	779	791

De omzet van Plastic Components is gestegen met 1,7%, waarbij de groei meer bij Timmerije dan bij Helvoet plaatsvond. De brutomarge, als percentage van de omzet, nam toe van 57,0% naar 58,0%. Het bedrijfsresultaat is lager dan vorig jaar maar in 2016 waren er nog € 700 eenmalig opbrengsten uit de verkoop van de lenzen activiteit. Daarvoor gecorrigeerd stijgt het bedrijfsresultaat met 11% van € 4.570 (4,5% van de omzet) naar € 5.178 (5,0% van de omzet).

In 2017 is bij Plastic Components veel geïnvesteerd in, onder andere, nieuwe spuitgietmachines ter vervanging en uitbreiding. Deze nieuwe machines bieden de mogelijkheid geavanceerde spuitgiet- en assemblageprocessen voor complexe producten energie-efficiënt uit te voeren. Dit leidt ook tot een verdere afvalreductie en meer voorspelbare productkwaliteit. Bovendien zijn er kosten gemaakt om de productie van componenten op de juiste locatie te laten plaatsvinden. De productie van enkele componenten is naar onze leverancier in Polen verhuisd. Inmiddels heeft Helvoet deze vestiging in Kaniow per 1 januari 2018 aan de groep kunnen toevoegen. In Tilburg werd bij Helvoet productieruimte geschikt gemaakt om een extra productielijn te kunnen plaatsen.

Zowel Helvoet als Timmerije hebben hun websites vernieuwd en richten zich nadrukkelijker op het werven van nieuwe klanten in nichemarkten. Binnen Plastic Components worden specifieke applicaties aangeboden gebaseerd op vier kerntechnologieën: thermoplast- en thermosetspuitgiettechniek, rubbertechnologie en (geautomatiseerde) assemblageprocessen. Dit heeft inmiddels geleid tot belangrijke orders voor de toekomstige productie van componenten bij nieuwe en bestaande klanten.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Personeelsbeleid per werkmaatschappij

Het langetermijnsucces van een onderneming is vooral afhankelijk van de gemotiveerde inzet van medewerkers en de waardering van klanten daarvoor. Als uitgangspunt geldt dat wij streven naar sterke lokale organisaties met een grote mate van ondernemerschap en gevoel voor verantwoordelijkheid voor alle bedrijfsprocessen. Elke werkmaatschappij binnen de groep heeft gedragsregels ("code of conducts") opgesteld waar werknemers en management zich aan hebben gecommitteerd. Het personeelsbeleid wordt op niveau van de werkmaatschappijen uitgevoerd.

Daar wordt aandacht besteed aan de veiligheid, preventie van ongelukken en ziekteverzuim, maar bovenal aan het creëren en in stand houden van een

loyale organisatie met flexibiliteit en ambitie. Waar mogelijk, worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, soms via een sociale werkplaats, kansen geboden bij hun ontwikkeling. Bij elk van de bedrijven wordt regelmatig en constructief overleg gevoerd met de ondernemingsraden. De centrale directie neemt één keer per jaar deel aan dit overleg. Ondanks de moeilijke arbeidsmarkt hebben we dit jaar veel nieuwe getalenteerde collega's aan onze bedrijven kunnen binden.

Gezondheid, veiligheid en milieu

Aandacht voor goede en vooral veilige werkomstandigheden is een belangrijke voorwaarde om een continu beheerst en kwalitatief hoogwaardig productieproces te handhaven. Bij alle bedrijven is continu aandacht voor de medewerkers en vooral zijn de omstandigheden waaronder zij hun werkzaamheden uitvoeren, een belangrijke factor. Hierdoor wordt niet alleen het verzuim zo laag mogelijk gehouden, maar zeker ook de maximale veiligheid binnen de productieprocessen gewaarborgd. Bij alle bedrijven worden gerichte programma's uitgevoerd, juist door de eigen medewerkers, om voortdurend verbeteringen door te voeren.

Bijna alle industriële processen brengen milieurisico's met zich mee. De beperking van deze risico's is voor de managementteams een belangrijk aandachtspunt. De bedrijven dienen voortdurend alert te blijven op de voor

In 2017 is vol ingezet op productontwikkelingen gericht op kostenreductie en vergroting marktaandeel.

hun bedrijfsvoering relevante milieuaspecten en het voorkomen van calamiteiten. Daartoe worden op de bedrijfslocaties regelmatig milieurisico-inventarisaties uitgevoerd die, indien nodig, direct leiden tot het treffen van maatregelen en invoeren van procedures om de risico's verder te minimaliseren. Daarbij is het onderzoek niet alleen gericht op het voldoen aan de eisen van de milieuwetgeving, maar wordt ook beoordeeld welke preventieve maatregelen kunnen worden getroffen. De effectiviteit van de genomen maatregelen wordt doorlopend gecontroleerd om risico's zo veel mogelijk te beperken. In toenemende mate worden de processen gecheckt op mogelijkheden om de duurzaamheid van onze producten en/of de productieprocessen te verbeteren. Naast de preventieve maatregelen is het beleid van Hydratec ook gericht op vermindering van de totale milieubelasting, er wordt actief naar mogelijkheden gezocht om de CO₂ footprint van onze werkmaatschappijen te verminderen. Zo zijn in 2017 bij een van de bedrijven zonnepanelen geïnstalleerd, waarmee een deel van de energie kan worden opgewekt. Dit aspect blijft in belang toenemen, juist ook omdat onze afnemers stringenter eisen stellen in dit kader. Ook in de toekomst zal scherp worden gelet op ontwikkelingen die tot verbeteringen van de milieuzorg kunnen leiden.

Personeelbestand

Voor Hydratec is diversiteit in het personeelbestand van grote waarde omdat we overtuigd zijn dat dit innovatie stimuleert en beslissingen over het algemeen meer genomen worden gebaseerd op feiten. Deze diversiteit komt onder ander voort uit verschillen in opleiding, achtergrond, leeftijd, geslacht en etniciteit. Mede daarom streven we naar een evenwichtige verhouding tussen mannen en vrouwen binnen de bedrijven, ofschoon dit

voor een organisatie met een duidelijk technische oriëntatie niet eenvoudig is. Per jaareinde bestaat de directie van Hydratec uit twee mannen en de raad van commissarissen uit 1 vrouw en 2 mannen. Binnen de bedrijven hebben we 13% vrouwelijke medewerkers in dienst.

Het totaal aantal medewerkers (FTE's) eind 2017 was 1.036, daarvan had 75% een contract met een van de werkmaatschappijen. Het totaal eigen medewerkers nam af tot 776 fte's (eind 2016: 797 fte's). Daarvan waren 293 fte's (eind 2016: 322 fte's) in het buitenland werkzaam, waarvan 134 bij de Helvoet-vestiging in India en 121 in België.

Mensenrechten, omkoping en sanctiewetgeving

Hydratec gelooft in het feit dat internationale handel tot stabiliteit leidt en vrede bevordert door economische groei, kansen en onderling begrip. We zijn ons bewust van de verplichting om te handelen binnen de wet en regelgeving van de landen waarin wij actief zijn. Relaties met werknemers, toeleveranciers en klanten zijn gestoeld op basis van vertrouwen en integriteit.

Ook voor landen waar mensenrechten minder sterk verankerd zijn in lokale wetgeving heeft Hydratec de mensenrechten hoog in het vaandel staan en gelden de gedragsregels zoals deze gelden binnen de bedrijven.

Werknemers krijgen een eerlijk salaris, een veilige werkomgeving en er wordt een goede balans tussen werk en vrije tijd geboden. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen beloningen voor mannen en vrouwen en werknemers hebben het recht zich aan te sluiten bij een vakbond.

Werknemers hebben zich gecommitteerd aan onze gedragsregels en zijn zich ervan bewust dat het verboden is om giften te verstrekken of te ontvangen welke besluitvorming kunnen beïnvloeden. Gevolgen van corruptie en omkoping kunnen leiden tot reputatie schade voor de groep als geheel. Er is ook een risico dat in geval van corruptie of omkoping in bepaalde landen de mogelijkheden tot het doen van zaken in deze landen ernstig schade wordt toegebracht. Op basis van de beschikbare informatie zijn er geen beschuldigingen van omkoping of corruptie geweest gedurende het jaar.

RISICIBEHEER

Algemeen

Hydratec stimuleert lokaal ondernemerschap binnen de bedrijven en realiseert zich dat als een gevolg daarvan de balans moet worden gevonden tussen die ondernemersgeest en het aangaan van risico's. Een adequaat risicobeheersingssysteem is daarom van groot belang. Wanneer risico's zichtbaar worden gemaakt,

Voor Hydratec is diversiteit in het personeelbestand van grote waarde.

kunnen maatregelen worden getroffen deze risico's te beheersen. Het is niet de bedoeling alle risico's uit te sluiten, ondernemen is tenslotte ook risico's nemen. Tijdens de jaarlijkse strategische evaluatie met de Raad van Commissarissen wordt beoordeeld of het risicobeoordelingssysteem voldoende functioneert of dat het systeem aanpassingen behoeft. De aanpak is erop gericht verrassingen te voorkomen. Wel is duidelijk dat geen enkel risicobeheersingssysteem, hoe professioneel ook, een garantie kan geven dat de bedrijfsdoelstellingen worden behaald of dat volledig voorkomen kan worden dat grote fouten worden gemaakt, fraude wordt gepleegd of dat er bijvoorbeeld (lokale) wetten worden overtreden. Binnen Hydratec wordt onderscheid gemaakt tussen strategische, operationele en financiële risico's.

Strategisch Groei-doelstelling

Centraal in de strategie van Hydratec staat een bestendige groei van omzet en resultaten. Wij trachten dit onder andere te realiseren door autonome groei van elk van de bedrijven. Dit kan door uitbreiding van marktposities of door verbreding van het productaanbod. Een continue groei is vereist voor een gezonde bedrijfsontwikkeling en wij stimuleren onze bedrijven om hun concurrentieposities te verbeteren door het realiseren van productverbeteringen en innovaties met de daaraan verbonden risico's. Deze productontwikkelingen worden voornamelijk gebaseerd op concreet geïdentificeerde wensen van klanten en potentiële afnemers.

Bovendien tracht Hydratec door acquisities de bestaande marktposities van zijn bedrijven te versterken, synergievoordelen te behalen en hun omzet en geografische werkterrein geleidelijk uit te breiden. Hydratec oriënteert

zich van tijd tot tijd ook op mogelijkheden in industriële sectoren waar het bedrijf nog niet actief is. Dit kan betekenen dat Hydratec op nieuwe markten activiteiten verwerft waar nog geen bewezen ervaring en/of expertise is. Deze groeistrategie kan investeringen vereisen die niet geheel uit eigen middelen en beschikbare financieringsfaciliteiten kunnen worden gefinancierd. Er zal daarom mogelijk een beroep op de kapitaalmarkt en/of aandeelhouders worden gedaan. Daarbij geldt dat Hydratec een gezonde solvabiliteit wil behouden als belangrijke basis voor zijn continuïteit.

Marktpositionering

De projecten van Agri & Food worden over de hele wereld afgezet. De omzet vanuit deze project kan per klant en per land elke jaar sterk wisselen. De top 10-landen bepaalden circa 73% van de totale omzet bij Agri & Food Systems. In 2017 had opnieuw de Verenigde Staten het grootste omzetaandeel met 16%. Ook het Verenigd Koninkrijk (12%), waar de onzekerheid met betrekking tot de Brexit groot is, had een groot omzetaandeel. De overige landen hadden in 2017 een omzetaandeel kleiner dan 10%. Deze omzetaandelen per land kunnen per jaar sterk wisselen. Bovendien kunnen grote project-opdrachten bij de Agri & Food Systems zorgen voor significante schommelingen in omzet en resultaten per jaar. Zelfs wanneer een project contractueel afgesloten is, kan de daadwerkelijke levertijd soms langere tijd door de afnemer uitgesteld worden. Doordat een groot deel van de productie van de onderdelen van de machines is uitbesteed aan toeleveranciers, is het risico van grote schommelingen in de afzet deels verlegd naar deze toeleveranciers.

Bij Plastic Components is over het algemeen sprake van langdurige klantrelaties. De top 10-klanten bepaalden

circa 51% van de totale omzet bij Plastic Components. De grootste klant nam minder dan 10% voor haar rekening. Als een grote klant zijn relatie met het bedrijf beëindigt, zal een dergelijk verlies aan omzet niet direct kunnen worden gecompenseerd. Maar gelet op het feit dat dergelijke klantrelaties een breed scala aan producten betreffen, zou de omzet slechts geleidelijk worden verloren. De Hydratec-bedrijven zijn mondiaal actief. Zij onderkennen de risico's die daarmee samen kunnen gaan in verband met gesanctioneerde landen, personen en producten. De veranderende regelgeving hieromtrent wordt aandachtig gevolgd en ingebed in het verkoopproces.

Jaarlijks worden per bedrijf de strategische marktposities en -opties geëvalueerd, mede in het licht van de behaalde resultaten. Deze evaluatie vormt de basis voor beslissingen over de langetermijninvesteringen en -prioriteiten in de product-marktontwikkelingen.

Operationeel Productaansprakelijkheid en productierisico's

Binnen de Hydratec-bedrijven worden veel verschillende productieprocessen uitgevoerd. Hierdoor bestaat een risico op menselijke fouten en incidentele productiefouten die kunnen leiden tot kwaliteitsverlies van de producten en discontinuïteit van het productieproces. Bovendien wordt er binnen de Hydratec-bedrijven veel aan productontwikkeling gedaan, waardoor het risico van ontwerpfouten aanwezig is. Dit kan tot relatief hoge kosten leiden bij klanten, die zullen trachten deze te verhalen op hun leverancier. Bij alle bedrijven worden strikte kwaliteitsnormen gehanteerd en Risico Inventarisaties en Evaluaties (RIE) gemaakt. Alle bedrijven zijn ISO-gecertificeerd of hanteren een daarop gebaseerd

kwaliteitssysteem. Voor alle bedrijven zijn verzekeringen afgesloten voor productaansprakelijkheden, die echter niet in alle gevallen een zekerheid van dekking verschaffen. Bij de bedrijven worden de producten soms op een specifieke machine vervaardigd, zodat het risico van uitval van die machine productierisico's met zich meebrengt.

Leveranciers

Bij Agri & Food Systems kent men een brede mix van toeleveranciers, bedrijven in Oost-Europa voor de meer seriematige producten en bedrijven in de regio voor specifieke onderdelen en kleinere series. De grootste leverancier (< 10% van het inkoopvolume) is gevestigd in Tsjechië.

Bij Plastic Components koopt men grondstoffen in die op wereldschaal door vele kunststofbedrijven worden gebruikt. Hoewel in deze grondstoffenmarkten maar een paar zeer grote wereldleveranciers opereren, lijkt de beschikbaarheid van deze grondstoffen vooralsnog geen reëel risico te zijn.

Milieurisico's

Het produceren en verwerken van kunststofproducten brengt milieurisico's met zich mee. Het beperken van die risico's is voor de Hydratec-bedrijven een belangrijk aandachtspunt. De bedrijven dienen voortdurend alert te blijven op de voor hun bedrijfsvoering relevante milieuaspecten en het voorkomen van calamiteiten. Regelmatig worden op de productielocaties de actuele situaties in kaart gebracht met de daarbij behorende (financiële) risico's. Daarbij is het onderzoek niet alleen gericht op het voldoen aan de eisen van de milieuwetgeving, maar wordt ook beoordeeld welke preventieve maatregelen kunnen worden getroffen.

De onderkende milieurisico's zijn daar waar nodig omgezet in concrete actieplannen. De effectiviteit van de genomen maatregelen wordt doorlopend gecontroleerd om risico's zo veel mogelijk te beperken. Naast de preventieve maatregelen is het beleid van Hydratec ook gericht op vermindering van de totale milieubelasting. Ook in de toekomst zal scherp worden gelet op ontwikkelingen die tot verbeteringen van de milieuzorg kunnen leiden.

Automatisering

Het streven van Hydratec is om, onder andere door middel van verdergaande automatisering, productie-efficiency en logistieke voordelen te behalen. Het succes daarvan is in toenemende mate afhankelijk van de tijdige en correcte invoering en uitbreiding en/of het goed functioneren van automatiseringssystemen. De organisatie is daarmee zeer afhankelijk van het goed functioneren van deze systemen. Niet of niet goed werkende ICT-systemen kunnen de continuïteit van de bedrijfsvoering binnen relatief korte tijd bedreigen. Bij alle bedrijven worden stringente procedures gevolgd om bij storingen of uitval van systemen direct de beschikking te hebben over back-upsystemen en over de meest recente data.

Financieel

De jaarrekening van Hydratec is opgemaakt onder IFRS-regels en in de toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening op pagina 45 tot en met 70 wordt een aantal financiële risico's toegelicht waar Hydratec aan blootgesteld is. Dit betreft onder meer kapitaal-, markt-, grondstofprijis-, valuta-, rente-, liquiditeit- en kredietrisico's. Ook is een gevoeligheidsanalyse voor enkele van deze factoren opgenomen. Overigens zijn deze risico's niet bijzonder en naar onze mening onlosmakelijk verbonden met de aard van de bedrijfsactiviteiten.

VERKLARING INZAKE CORPORATE GOVERNANCE

Binnen de verschillende bedrijven is een op ISO 26.000 gebaseerde Code of Conduct ingevoerd waarin zaken als goed bestuur, mensenrechten, arbeidsomstandigheden, eerlijk zaken doen en milieubeheer zijn vastgelegd.

De raad van commissarissen en de directie onderschrijven de principes van corporate governance en Hydratec volgt de bepalingen zoals vastgelegd in de Nederlandse Corporate Governance Code. Kernbegrippen als

De Hydratec-bedrijven zijn mondiaal actief.

transparantie en het afleggen van verantwoording aan de aandeelhouders over ons beleid zijn belangrijke uitgangspunten. Wij achten sommige richtlijnen niet relevant voor een smallcap-onderneming. Zo zijn er, gelet op de omvang van de vennootschap en het feit dat de raad van commissarissen minder dan vier leden omvat, geen commissies benoemd. In de corporate governance-paragraaf op de website van de vennootschap wordt per onderdeel van de Code specifiek aangegeven op welke punten door Hydratec van de Code wordt afgeweken en waarom dit gebeurt.

Van groot belang zijn de rapportagesystemen zoals die binnen onze bedrijven en in de periodieke verslaggeving aan de directie worden gehanteerd. Hiervoor is een Planning en Control Cycle gedefinieerd en een accounting manual opgesteld. Wekelijks worden de omzet- en orderontvangsten gerapporteerd.

Maandelijks worden rapportages opgesteld waarin de belangrijkste financiële en operationele elementen zijn vermeld, zoals: de omzet, brutomarges, operationele kosten, bedrijfsresultaten, orderontvangsten, werkkapitaal-componenten, personeelsoverzichten en investeringen. Deze vormen de basis voor maandelijkse gesprekken tussen de directie en de directeuren van de werkmaatschappijen en zijn tevens de basis voor de geconsolideerde overzichten, die ook door de raad van commissarissen worden beoordeeld. Per kwartaal worden door de verschillende directeuren rapportages opgesteld, waarin ook een toelichting wordt gegeven op organisatieontwikkelingen en op markt- en productontwikkelingen.

Jaarlijks vinden per bedrijf in aanwezigheid van de Raad van Commissarissen strategiebesprekingen plaats. Daarin

worden de strategische marktposities en -opties geëvalueerd, mede in het licht van de behaalde resultaten. Dan worden ook de verschillende strategische, operationele en financiële risico's besproken. Bovendien worden eventuele belangrijke tekortkomingen of wijzigingen in de interne risicobeheersings- en controlesystemen met de raad van commissarissen besproken.

Hydratec is een structuurvennootschap en heeft enkel gewone aandelen uitgegeven. Er zijn geen bijzondere zeggenschapsrechten verbonden aan aandelen. Ook kent Hydratec geen bijzondere beschermingsmaatregelen tegen ongewenste overnames. Minimaal één keer per jaar wordt een Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden, waarbij alle besluiten worden genomen op basis van het principe 'één aandeel, één stem'. Aandeelhouders hebben – alleen of met een gezamenlijk belang van ten minste 3% van het geplaatste aandelenkapitaal – het recht de directie of de raad van commissarissen te verzoeken bepaalde onderwerpen op de agenda te plaatsen. Belangrijke bestuursbesluiten die een verandering van de identiteit of het karakter van de onderneming met zich kunnen meebrengen, moeten worden goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De statuten van de vennootschap staan vermeld op de website van de vennootschap en daar worden ook de belangrijkste taken en bevoegdheden van

de Algemene Aandeelhoudersvergadering, alsmede van de raad van commissarissen en directie vermeld. In de statuten (beschikbaar op de website) zijn ook de voorschriften betreffende benoeming en ontslag van bestuurders en commissarissen en wijzigingen van de statuten opgenomen. Op pagina 18 zijn aandeelhouders met een belang groter dan 3% opgenomen waarvoor een meldingsplicht bestaat overeenkomstig Wet Financieel Toezicht.

TEN SLOTTE

In control statement

De directie van Hydratec is van oordeel dat de risicobeheersings- en controlesystemen een redelijke mate van zekerheid geven, zodat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat. De risicobeheersings- en controlesystemen hebben in het verslagjaar geen bijzonderheden vastgesteld en wij hebben geen indicaties dat dit in het lopende jaar anders zal zijn. Het proces van aanscherping van de beheersings- en controlesystemen wordt voortdurend geëvalueerd en zal ook in het lopende jaar worden voortgezet.

De directie van Hydratec verklaart dat, naar beste weten, de jaarrekening naar haar mening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van de onderneming over 2017 en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen.

De orderintake is bemoedigend en het orderboek is goed gevuld.

DIRECTIEVERSLAG

Het directieverslag geeft een getrouw beeld over de toestand op balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar van de onderneming en van de met haar verbonden ondernemingen, waarvan de gegevens in de jaarrekening zijn opgenomen. In het directieverslag zijn de wezenlijke risico's waarmee de onderneming wordt geconfronteerd beschreven.

Vooruitzichten en verwachtingen voor 2018

De orderintake is bemoedigend en het orderboek is goed gevuld. Als altijd hebben macro economische ontwikkelingen zoals volatiele valutakoersen en bijvoorbeeld de Brexit, effect op de vraag naar onze producten. Wij achten het mede daarom nog te vroeg om nu uitspraken te doen over het mogelijke resultaat voor 2018.

Een woord van dank

Graag willen we alle collega's bedanken voor de inspanningen die zij in het afgelopen jaar geleverd hebben. Hun grote betrokkenheid stelt ons in staat onze doelen te bereiken. Ook gaat onze dank uit naar onze klanten, partners en aandeelhouders voor het in ons gestelde vertrouwen.

Amersfoort, 5 april 2018

Directie

B.F. Aangenendt CEO

M.C. van den Burg CFO

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2017

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening	38
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	39
Geconsolideerde balans per 31 december vóór verwerking van het resultaat	40
Geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen	42
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	43
Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening	45
Enkelvoudige jaarrekening	71
Toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening	75
Overige gegevens	77

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING

x € 1.000	Toelichting	2017	2016
Netto-omzet	1.23	169.323	162.374
Materiaalverbruik		79.773	77.226
Brutomarge		89.550	85.148
Lonen en salarissen	1.24	35.282	35.447
Sociale lasten en pensioenen	1.24	8.965	8.870
Afschrijving op (im)materiële vaste activa	1.28 / 1.29	5.456	5.542
Overige bedrijfskosten	1.26.1	31.536	27.919
		81.239	77.778
Bijzondere baten en lasten	1.26.2		801
Bedrijfsresultaat		8.311	8.171
Financiële lasten		1.003	1.269
Resultaat voor belastingen		7.308	6.902
Belastingen	1.27	195	1.031
Resultaat geassocieerde deelnemingen	1.46.1	16	11
Nettoresultaat		7.129	5.882
Nettoresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders		7.129	5.882
Gewogen gemiddeld aantal aandelen		1.273.960	1.246.886
Winst per gewoon aandeel (in euro's)	1.37	5,60	4,72
Verwaterde winst per gewoon aandeel (in euro's)		5,59	4,71

De toelichtingen op pagina 45 tot en met 70 zijn integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

x € 1.000	Toelichting	2017	2016
Nettoresultaat		7.129	5.882
Elementen die mogelijk in de toekomst in het resultaat worden verantwoord			
Hedgeresultaat op derivaten	1.36.4	186	– 120
Omrekenverschillen vreemde valuta	1.36.3	– 266	– 423
Totaal niet-gerealiseerde resultaten		– 80	– 543
Totaalresultaat na belastingen		<u>7.049</u>	<u>5.339</u>
Totaalresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders		<u>7.049</u>	<u>5.339</u>

De toelichtingen op pagina 45 tot en met 70 zijn integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER vóór verwerking van het resultaat

x € 1.000

	Toelichting	2017	2016
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1.28	17.882	17.570
Materiële vaste activa	1.29	46.411	44.279
Geassocieerde deelnemingen	1.46.1	271	295
Latente belastingvordering	1.30	1.260	308
Overige financiële vaste activa	1.30	211	370
Totaal vaste activa		66.035	62.822
Vorraden	1.31	23.876	20.137
Handelsdebiteuren	1.32	30.344	26.862
Vennootschapsbelasting		647	597
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	1.33	2.033	1.642
Overige vorderingen	1.34	7.614	3.529
Overlopende activa	1.34	511	960
Liquide middelen	1.35	7.222	1.914
Totaal vlottende activa		72.247	55.641
Totaal activa		138.282	118.463

De toelichtingen op pagina 45 tot en met 70 zijn integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

x € 1.000

	Toelichting	2017	2016
PASSIVA			
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders Hydratec	1.36	53.399	48.390
Eigen vermogen	1.36	<u>53.399</u>	<u>48.390</u>
Personeelgerelateerde voorzieningen	1.38.1	1.358	1.348
Overige voorzieningen	1.38.2	3.117	4.292
Latente belastingverplichtingen	1.38.3	1.250	1.286
Langlopende schulden	1.39.1	13.629	13.056
Overige financiële instrumenten	1.39.2	463	604
Totaal voorzieningen en langlopende schulden		<u>19.817</u>	<u>20.586</u>
Handelscrediteuren		16.444	18.031
Vennootschapsbelasting		818	704
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	1.40	2.321	2.165
Schulden aan kredietinstellingen	1.41	3.088	2.526
Overige schulden en overlopende passiva	1.42	42.395	26.061
Totaal kortlopende schulden		<u>65.066</u>	<u>49.487</u>
Totaal passiva		<u>138.282</u>	<u>118.463</u>

De toelichtingen op pagina 45 tot en met 70 zijn integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT EIGEN VERMOGEN

	Toelichting	Geplaatst kapitaal 1.36.1	Agio 1.36.2	Translatie- reserve 1.36.3	Hedge- reserve 1.36.4	Overige reserves 1.36.5	Onverdeeld resultaat 1.36.6	Toe te rekenen aan aandeel- houders Hydratec
x € 1.000								
Boekwaarde per 1 januari 2016		550	3.418	60	- 484	28.463	10.784	42.791
Aandeelhoudersgerelateerde mutaties:								
• Dividendbetaling 2015						- 1.674		- 1.674
• Aandelen uitgifte Restbetaling overname Lias Industries		22	1.684					1.706
• Aandelen uitgifte Participatieplan	1.24.3	1	75					76
Overige mutaties:								
Resultaatbestemming 2015						10.784	- 10.784	
Niet-gerealiseerde resultaten								
Waardeverschil renteswaps	1.36.4				- 120			- 120
Gerealiseerde resultaten								
Resultaat 2016							5.882	5.882
Omrekeningsverschillen buitenlandse deelnemingen	1.36.3			- 423		152		- 271
Boekwaarde per 31 december 2016		573	5.177	- 363	- 604	37.725	5.882	48.390
Aandeelhoudersgerelateerde mutaties:								
• Dividendbetaling 2016						- 2.163		- 2.163
• Aandelen uitgifte Participatieplan	1.24.3	1	123					124
Overige mutaties:								
Resultaatbestemming 2016						5.882	- 5.882	
Niet-gerealiseerde resultaten								
Waardeverschil renteswaps	1.36.4				186			186
Gerealiseerde resultaten								
Resultaat 2017							7.129	7.129
Omrekeningsverschillen buitenlandse deelnemingen	1.36.3			- 267				- 267
Boekwaarde per 31 december 2017		574	5.300	- 630	- 418	41.444	7.129	53.399

De toelichtingen op pagina 45 tot en met 70 zijn integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

x € 1.000

	Toelichting	2017	2016
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		7.308	6.902
Aanpassing voor:			
• Afschrijvingen	1.28 / 1.29	5.456	5.542
• Bijzondere afschrijving/winst uit voordelige koop onderneming	1.26.2	0	- 101
Financiële baten en lasten		1.003	1.269
Mutatie voorzieningen		- 1.149	798
Veranderingen in werkkapitaal:			
• Voorraden		- 3.739	- 1.106
• Kortlopende vorderingen		- 7.499	- 3.050
• Kortlopende schulden		14.793	- 2.356
		<u>3.555</u>	<u>- 6.512</u>
Betaalde financiële lasten		- 970	- 1.437
Betaalde winstbelasting		- 1.245	- 701
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>13.962</u>	<u>5.760</u>
Investeringen in immateriële vaste activa	1.28	- 703	- 103
Investeringen in materiële vaste activa	1.29	- 7.319	- 8.138
Investeringen in financiële vaste activa		22	156
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>- 8.000</u>	<u>- 8.085</u>
Betaald dividend aan aandeelhouders Hydratec		- 2.163	- 1.674
Aflossing langlopende schulden	1.39	- 1.619	- 1.026
Opname langlopende leningen	1.39	3.448	2.176
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>- 334</u>	<u>- 524</u>

x € 1.000

	Toelichting	2017	2016
Netto kasstroom		5.628	- 2.849
Omrekeningsverschillen op geldmiddelen		- 155	- 260
Mutatie kas en kasequivalenten		5.473	- 3.109
Kas en kasequivalenten per 1 januari		1.350	4.459
Kas en kasequivalenten per 31 december		6.823	1.350
Kas en kasequivalenten			
Kas en banktegoeden	1.35	1.914	8.245
Rekening-courant bank	1.41	- 564	- 3.786
Totaal 1 januari		1.350	4.459
Kas en banktegoeden	1.35	7.222	1.914
Rekening-courant bank	1.41	- 399	- 564
Totaal 31 december		6.823	1.350

De toelichtingen op pagina 45 tot en met 70 zijn integraal onderdeel van deze geconsolideerde jaarrekening.

TOELICHTING bij de geconsolideerde jaarrekening

1.1 ALGEMEEN

1.1.1 Introductie

Hydratec Industries NV (in het vervolg omschreven als Hydratec) is statutair gevestigd en kantoorhoudend te Amersfoort. De geconsolideerde jaarrekening van de onderneming voor het jaar geëindigd op 31 december 2017 bestaat uit de jaarrekening van de onderneming en al haar dochterondernemingen (samen 'de Groep' genoemd).

Per 31 december 2017 maken de volgende dochterondernemingen onderdeel uit van de Groep:

Naam	Vestigingsplaats	
Timmerije B.V.	Neede	
Lias Industries B.V.	Zeddam	
Pas Reform B.V.	Zeddam	
Pas Reform Participações LTDA	São Paulo, Brazilië	
Pas Reform do Brasil LTDA	São Paulo, Brazilië	
Lias Vastgoed B.V.	Zeddam	
Lan Handling Technologies B.V.	Tilburg	
Lan Vastgoed B.V.	Tilburg	
ABAR Automation B.V.	Halfweg	
Lan Handling Solutions B.V.	Tilburg	
Lan Robotics B.V.	Tilburg	
Lan Services International B.V.	Tilburg	
Helvoet B.V.*	Tilburg	
Helvoet Rubber & Plastic Technologies B.V.*	Hellevoetsluis	
Helvoet Rubber & Plastic Technologies N.V.	Lommel, België	
Helvoet Services BVBA	Lommel, België	
High Technology Plastics (India) Pvt. Ltd.	Loni, India	
Helvoet Rubber & Plastic Technologies GmbH	Gilching, Duitsland	
Schwarzpunkt Schwarz GmbH & Co. KG	Gilching, Duitsland	
Helvoet Polska Sp. z.o.o.	Kaniów, Polen	
Helvoet Rubber & Plastic Technologies Pte. Ltd.	Singapore	in opheffing
Helvoet Rubber & Plastic Technologies Inc.	Plymouth, VS	geen activiteiten
Wuxi Helvoet Rayco Technologies Co. Ltd. (75%)	Wuxi, China	in opheffing

* Per 1 januari 2018 is Helvoet B.V. gefuseerd met Helvoet Rubber & Plastic Technologies B.V.

De Groep houdt, tenzij anders vermeld, 100% van de aandelen van de genoemde vennootschappen. Alle dochterondernemingen hebben dezelfde rapportagedatum als Hydratec en hun boekjaar eindigt ook op 31 december.

Voor een overzicht van de activiteiten van de Groep wordt verwezen naar pagina 3 waarin het profiel van Hydratec is weergegeven. Niet geconsolideerd is NatureForm Hatchery Technologies in de Verenigde Staten (50,0%). Met deze onderneming vinden normale handelstransacties plaats. Deze transacties worden op zakelijke grondslag uitgevoerd tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die van transacties met derden.

De jaarcijfers zijn door de directie opgesteld en na goedkeuring van de raad van commissarissen vrijgegeven voor publicatie op 22 maart 2018. De jaarstukken 2017 zijn besproken in de vergadering van de raad van commissarissen van 22 maart 2018 en zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van 30 mei 2018.

1.1.2 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De basis voor het opstellen van de jaarrekening is de historische kostprijs, tenzij hierna anders is toegelicht. De jaarrekening wordt gepresenteerd in de valuta euro (€). Bedragen worden gemeld in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven. De euro is de functionele en presentatievaluta van Hydratec. Het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met IFRS-regelgeving vereist van het management dat het beoordelingen, inschattingen en aannames maakt die de toepassing van richtlijnen en de gerapporteerde bedragen voor activa, passiva, inkomsten en uitgaven beïnvloeden. De gemaakte inschattingen en daarmee samenhangende aannames zijn gebaseerd op historische ervaringen en diverse andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De gemaakte inschattingen en aannames hebben gediend als basis voor de beoordeling van de waarde van de verantwoorde activa en passiva waarvoor vanuit andere bronnen de omvang op dit moment nog niet blijkt. Werkelijke uitkomsten kunnen echter afwijken van gemaakte inschattingen. Schattingen en onderliggende aannames worden voortdurend beoordeeld. Wijzigingen in schattingen en aannames worden verwerkt in de periode waarin de schattingen worden herzien als de herziening uitsluitend op de desbetreffende periode betrekking heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden als de herziening zowel de huidige als toekomstige perioden beïnvloedt. De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn consistent toegepast door de ondernemingen van de Groep voor de in deze geconsolideerde jaarrekening gepresenteerde perioden.

1.2 OVEREENSTEMMINGSVERKLARING

De geconsolideerde jaarrekening van de Groep is opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel, in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS-EU), zoals aanvaard door de Europese Unie, en met Titel 9 Boek 2 BW.

1.2.1 Door de onderneming nog niet toegepaste nieuwe standaarden en interpretaties

Op de datum van vrijgeven van de jaarrekening waren de volgende standaarden en interpretaties reeds uitgegeven, maar niet toegepast door de Groep omdat ze nog niet van kracht zijn voor de Groep.

De volgende standaarden en interpretaties gaan van kracht per 1 januari 2018:

- IFRS 2: *Classification and Measurement of Share-based Payment Transactions – Amendments*.
De aanpassingen hebben geen effect op de financiële positie en resultaten van Hydratec.
- IFRS 9: *Financial Instruments*.
De Groep heeft de impact-analyse afgerond. De nieuwe hedge-accountingvereisten hebben geen directe financiële impact voor de Groep. De impact van de nieuwe vereisten inzake bijzonder waardeverminderingen is niet-materieel voor de Groep.
- IFRS 15: *Revenue from contracts with Customers*.
De Groep heeft de impact-analyse afgerond. De nieuwe standaard zal geen impact hebben op het resultaat in de jaarrekening met uitzondering van additionele toelichting vereisten.
- IAS 40: *Transfers of Investment Property – Amendments*.
De aanpassingen hebben geen effect op de financiële positie en resultaten van Hydratec.
- IFRS: *Annual improvements to IFRS Standards 2014-2016 Cycle – Amendments*.
De aanpassingen hebben geen effect op de financiële positie en resultaten van Hydratec.
- IFRIC 22: *Foreign Currency Transactions and Advance Consideration – Amendments*.
De Groep heeft de impact-analyse afgerond en vastgesteld dat de interpretatie geen financiële impact heeft op de Groep.

De volgende standaarden en interpretaties gaan van kracht per 1 januari 2019 of later. De impact op de financiële positie en resultaten zal nog worden onderzocht.

- IFRS 16: *Leases*, van kracht vanaf 1 januari 2019.
- Amendments to IFRS 9: *Prepayment features with negative compensation*, van kracht vanaf 1 januari 2019.
- Amendments to IAS 28: *Long-term interests in associates and joint ventures*, van kracht vanaf 1 januari 2019.
- IFRIC 23: *Uncertainty over income tax treatments*, van kracht vanaf 1 januari 2019.
- IFRS 10 en IAS 28: *Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Amendments*, nog geen datum bepaald wanneer de amendments van kracht zijn.

1.3 SCHATTINGEN EN OORDEELSVORMING DOOR HET MANAGEMENT

Bij het opstellen van de jaarrekening en de waardering van bepaalde posten in de jaarrekening maakt Hydratec gebruik van aannames, veronderstellingen en schattingen. Deze zijn in belangrijke mate gebaseerd op kennis van de diverse bedrijfssegmenten, ervaringen uit het verleden en op een zo betrouwbaar mogelijke schatting door het management van Hydratec van de specifieke omstandigheden die – naar de mening van het management – gegeven de situatie van toepassing zijn. Veelal betreffen de gehanteerde veronderstellingen, aannames en schattingen in de jaarrekening verwachtingen omtrent toekomstige ontwikkelingen. De werkelijke ontwikkelingen kunnen afwijken van de gehanteerde veronderstellingen en aannames, waardoor de werkelijke uitkomst in belangrijke mate kan afwijken van de huidige waardering van een aantal posten in de jaarrekening. De gehanteerde veronderstellingen, aannames en schattingen kunnen derhalve significante invloed hebben op vermogen en resultaat. Gehanteerde veronderstellingen, aannames en schattingen worden periodiek getoetst en zo nodig aangepast. In de jaarrekening van Hydratec zijn met name de volgende posten aan veronderstellingen, aannames en schattingen onderhevig:

- de identificatie en waardering van immateriële vaste activa bij overnames (en de jaarlijkse impairment-test);
- de waardering bij overnames van materiële vaste activa en de levensduurbepaling;
- de waardering van voorraden in verschillende stadia;
- de waardering van fiscaal verrekenbare verliezen;
- de bepaling van voorzieningen;

- financiële instrumenten;
- de omzetverantwoording bij onderhanden projecten.

Schattingen en onzekerheden ten aanzien van bovenstaande punten zijn beschreven bij de toelichting van de individuele jaarrekeningposten. Behalve de al in de toelichting op de jaarrekening uiteengezette elementen zijn er geen andere kritische waarderingsinschattingen in de toepassing van de Groepsverslaggevingsregels die nadere toelichting vereisen.

1.4 CONSOLIDATIE

1.4.1 Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn die ondernemingen waarin Hydratec direct dan wel indirect beslissende zeggenschap heeft. Beslissende zeggenschap houdt in dat Hydratec direct dan wel indirect de financiële en operationele bedrijfsvoering van een onderneming beheerst met als doel voordelen te behalen uit de activiteiten van die onderneming. De jaarrekeningen van deze dochterondernemingen zijn in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de datum dat zeggenschap wordt verworven tot het moment dat Hydratec beslissende zeggenschap verliest.

1.4.2 Geëlimineerde transacties in de consolidatie

Balansposities tussen ondernemingen in de Groep, transacties tussen deze ondernemingen en niet-gerealiseerde winsten op dergelijke transacties worden geëlimineerd bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening.

1.4.3 Geassocieerde deelnemingen

Geassocieerde deelnemingen zijn die ondernemingen waarin Hydratec direct dan wel indirect een invloed van betekenis kan uitoefenen, maar geen feitelijke zeggenschap heeft. Deze deelnemingen worden niet geconsolideerd maar zijn separaat verantwoord volgens de vermogensmutatiemethode.

1.5 VREEMDE VALUTA

1.5.1 Valutatransacties en omrekening

Transacties in vreemde valuta worden in euro's omgerekend tegen de gemiddelde maandkoers van de maand waarin de transactie plaatsvindt. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen op de balansdatum worden in euro's omgerekend tegen de op de balansdatum geldende koers. Valutaomrekeningsverschillen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

1.5.2 De jaarrekening van buitenlandse deelnemingen

De activa en verplichtingen van buitenlandse activiteiten worden in euro's omgerekend tegen de koersen die gelden op de balansdatum. De belangrijkste deelneming van Hydratec met een buitenlandse valuta was High Technology Plastics (India) Pvt. Ltd. De opbrengsten en kosten van buitenlandse activiteiten worden in euro's omgerekend tegen koersen die de wisselkoersen benaderen die golden op de datum van de transactie. Valutaomrekenverschillen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht als onderdeel van de niet-gerealiseerde resultaten in de translatiereserve.

Valutakoersen

Valuta	€ 1 is omgerekend tegen	2017	2016
USD	slotkoers	1,198	1,056
	gemiddelde	1,129	1,107
INR	slotkoers	76,390	71,620
	gemiddelde	73,435	74,314
BRL	slotkoers	3,959	3,428
	gemiddelde	3,620	3,875
PLN	slotkoers	4,171	4,423
	gemiddelde	4,202	4,434

1.6 FINANCIËLE INSTRUMENTEN

1.6.1 Niet-afgeleide financiële instrumenten

Niet-afgeleide financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, liquide middelen, leningen, handelsschulden en overige te betalen posten, exclusief onderhanden projecten. De Groep classificeert deze niet-afgeleide financiële instrumenten onder de categorie leningen en vorderingen. Niet-afgeleide financiële instrumenten worden bij de eerste opname (op transactiedatum) verwerkt tegen reële waarde, waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden niet-afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met gebruikmaking van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Deze waardeverminderingverliezen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

1.6.2 Afgeleide financiële instrumenten

Diverse Hydratec-bedrijven hebben renteswaps (IRS, Interest Rate Swaps) afgesloten ter verkleining van het rentefluctuatierisico op de bedrijfsfinancieringen. Deze financieringen zijn verstrekt met een variabele rente en zijn door de renteswap vastgezet. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van valutatermijncontracten (Forwards) en valutaswaps (FX Swaps) om het valutarisico af te dekken op projecten welke worden betaald in buitenlandse valuta. Al deze afgeleide financiële instrumenten zijn gekwalificeerd als 'cash flow hedge' en worden initieel tegen kostprijs en daarna tegen reële waarde gewaardeerd. Voor het effectieve deel worden mutaties rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen verwerkt op een aparte eigenvermogenscomponent: de hedgereserve. Een eventueel niet-effectief deel wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

1.6.3 Looptijd activa / passiva

Financiële activa en passiva worden als kortlopend aangemerkt indien de resterende looptijd per balansdatum minder dan 12 maanden bedraagt. Indien de resterende looptijd meer dan 12 maanden is, dan wordt het actief respectievelijk passief als langlopend aangemerkt.

1.7 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

1.7.1 Goodwill

Goodwill is het verschil tussen de verkrijgingsprijs die wordt betaald op het moment van de aankoop van een onderneming en de reële waarde van de identificeerbare netto-activa van

de geacquireerde onderneming. Goodwill op acquisities van groepsmaatschappijen wordt verantwoord onder immateriële vaste activa. Na initiële verantwoording wordt goodwill gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen. Ten behoeve van het onderkennen van bijzondere waardeverminderingen wordt de goodwill toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheden (op bedrijfsniveau) waarvan wordt verwacht dat ze voordeel hebben van de acquisitie waarbij de goodwill tot stand is gekomen.

De waarde van goodwill wordt jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen en als zich omstandigheden voordoen die erop wijzen dat de verantwoorde waarde niet meer de reële waarde vertegenwoordigt. Hierbij wordt de boekwaarde van de kasstroomgenererende eenheid, inclusief toegerekende goodwill, getoetst aan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid wordt vastgesteld als de hoogste van de bedrijfswaarde en de reële waarde minus verkoopkosten. Voor de berekeningen van de bedrijfswaarde wordt gebruikgemaakt van kasstroomprojecties, gebaseerd op de door de bedrijfssegmenten aan de directie en raad van commissarissen gepresenteerde budgetten en Lange Termijn Plannen (LTP's). De geschatte kasstromen worden contant gemaakt tegen een disconteringsvoet voor belasting, afgeleid van een disconteringsvoet na belasting die de marktsituatie, de tijdswaarde van geld en de aan het activum gerelateerde risico's reflecteert. Een bijzonder waardeverminderingverlies, het verschil tussen de boekwaarde en realiseerbare waarde, wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill worden niet teruggeboekt. Bij een overname is sprake van winst uit voordelige koop ('badwill') als de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva. Winst uit voordelige koop wordt direct ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

1.7.2 Software

Software wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen. Er wordt afgeschreven vanaf de datum dat software beschikbaar komt voor gebruik. De afschrijvingstermijn voor software is vijf jaar.

1.7.3 Overige immateriële vaste activa

Deze bestaan uit geïdentificeerde reële waarden van klanten(contacten), agenten en merknamen bij overname van deelnemingen. Deze worden bij eerste opname in de balans gewaardeerd tegen reële waarde zoals deze zijn vastgesteld bij overname.

1.7.4 Onderzoek en ontwikkeling

Uitgaven in verband met onderzoeksactiviteiten, gemaakt met als doel nieuwe technische kennis te vergaren, worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht wanneer zij zich voordoen. Ontwikkelingsuitgaven, waarvoor toekomstige economische voordelen kunnen worden ingeschat, die eenduidig kunnen worden vastgesteld en niet zijn gemaakt voor het onderhouden van een bestaand product of het aanpassen aan nieuwe markt-omstandigheden, worden geactiveerd. Alle overige ontwikkelingskosten worden op het moment dat de uitgaven zich voordoen ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De verantwoorde waarde van de geactiveerde ontwikkelingskosten bestaat uit externe en direct toerekenbare (in)directe kosten. Er zijn thans geen ontwikkelingsuitgaven geactiveerd.

1.7.5 Afschrijving

Afschrijvingskosten worden lineair ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht op basis van de economische gebruiksduur van een immaterieel actief. Periodiek wordt op individuele basis beoordeeld of de afschrijvingsperiode nog aansluit met de economische levensduur van het actief.

1.8 MATERIËLE VASTE ACTIVA

1.8.1 Activa in eigendom

Materiële vaste activa worden verantwoord tegen verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen (zie grondslag 1.13). De verantwoorde waarde van in eigen beheer vervaardigde activa bestaat uit kosten van materiaal, kosten van directe manuren en direct toerekenbare overheadkosten. Een actief dat wordt vervaardigd of ontwikkeld voor toekomstig gebruik, wordt geclassificeerd als materiële vaste activa en wordt gewaardeerd tegen kostprijs tot het moment dat constructie of ontwikkeling is afgerond. Kosten van leningen die verband houden met de aanschaf van materiële vaste activa of met activa in uitvoering worden geactiveerd voor zover ze direct toerekenbaar zijn aan de aankoop, productie of constructie van een kwalificerend actief. Wanneer een actief uit meerdere componenten met een uiteenlopende levensduur bestaat, worden de componenten separaat verantwoord. Aanbetalingen op materiële vaste activa worden verantwoord als vaste activa in uitvoering en in bestelling.

1.8.2 Uitgaven na initiële investering

Periodieke vervangingsuitgaven die samenhangen met materiële vaste-activacomponenten worden in de waardering van de materiële vaste activacomponent geactiveerd, mits de toekomstige economische voordelen voortvloeiend uit het actief naar de Groep zullen gaan en de kosten van dergelijke periodieke vervangingsuitgaven betrouwbaar kunnen worden bepaald. Alle andere uitgaven worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer zij worden gemaakt.

1.8.3 Afschrijving

Afschrijvingskosten worden lineair ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht op basis van de geschatte economische gebruiksduur van de verschillende componenten waaruit een actief bestaat. Op grond wordt niet afgeschreven. De economische gebruiksduur van materiële vaste activa varieert en is voor de verschillende onderdelen als volgt:

Categorie

	Afschrijving in jaren
Gebouwen	33 – 40
Machines en installaties	5 – 10
Computers en kantoormeubelen	5
Inrichting en installaties gebouwen	5 – 10

1.9 FINANCIËLE VASTE ACTIVA

1.9.1 Voorfinanciering matrijzen

Voorfinanciering matrijzen wordt bij de eerste verwerking in de jaarrekening opgenomen tegen reële waarde en daarna tegen de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Bijzondere waardeverminderingen worden verantwoord als er twijfel bestaat aan de inbaarheid van het te vorderen bedrag. Indicaties voor een mogelijke bijzondere waardevermindering zijn onder meer faillissementsdreiging of uitblijvende betalingen.

1.10 VOORRADEN

De aangekochte voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (op basis van gemiddelde inkoopprijs) of opbrengstwaarde, indien deze lager is. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsvoering minus de geschatte kosten van voltooiing en de geschatte kosten die nodig zijn om de verkoop te realiseren. De intern geproduceerde voorraden halffabricaat en gereed product alsmede de voorraad in bewerking worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, bestaande uit de aanschafkosten van gebruikte grond- en hulpstoffen, vermeerderd met de bestede manuren, omgerekend tegen het ultimo boekjaar geldende uurtarief. In het uurtarief zijn indirecte kosten ingecalculleerd. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met het risico van incurantheid.

1.11 OVERIGE VORDERINGEN**1.11.1 Handels- en overige vorderingen**

Handels- en overige vorderingen worden bij de eerste verwerking in de jaarrekening opgenomen tegen reële waarde en daarna tegen de geamortiseerde kostprijs gebruikmakend van de effectieve-rentemethode onder aftrek van cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Bijzondere waardeverminderingen worden verantwoord als er objectief bewijs is dat de Groep het te vorderen bedrag niet kan innen. Indicaties voor een mogelijke bijzondere waardevermindering zijn onder meer faillissementsdreiging of uitblijvende betalingen. Bijzondere waardeverminderingen worden verantwoord in winst-en-verliesrekening.

1.11.2 Onderhanden projecten

Diverse Hydratec-bedrijven voeren projecten uit in opdracht van derden tot het vervaardigen van klantspecifieke producten, op basis van aangegane overeenkomsten. Kosten uit hoofde van een project worden verantwoord wanneer deze worden gemaakt. Indien de resultaten van een project betrouwbaar kunnen worden geschat, worden projectopbrengsten en -kosten verantwoord naar rato van de voortgang van de bestede uren. Indien de resultaten van een project niet betrouwbaar kunnen worden geschat, worden opbrengsten slechts verantwoord tot het bedrag van de gemaakte projectkosten voor zover deze met voldoende zekerheid worden gedekt uit de opbrengsten van het project. Als het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten hoger uitvallen dan de totale projectopbrengsten, wordt het volledige verwachte verlies voorzien.

1.12 LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen, bestaande uit banksaldi, kasgelden en direct opvraagbare deposito's, worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Rekening-courantfaciliteiten bij banken worden gepresenteerd onder overige schulden en passiva.

1.13 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING

Elk jaar wordt beoordeeld of er indicaties bestaan dat vaste activa een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Indien een dergelijke indicatie bestaat, dan wordt de realiseerbare waarde van het actief berekend. Een bijzonder waardeverminderingverlies ontstaat op het moment dat de boekwaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid de realiseerbare waarde overtreft. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

1.14 AANDELENKAPITAAL**1.14.1 Aandelenkapitaal**

Het aandelenkapitaal is gekwalificeerd als eigen vermogen. De Groep heeft geen preferente aandelen uitgegeven.

1.14.2 Dividenden

Dividenden worden als een verplichting verantwoord in de periode waarin ze door de aandeelhoudersvergadering wordt vastgesteld.

1.14.3 Mutatieoverzicht van het eigen vermogen

Voor het overzicht van de mutaties in het eigen vermogen wordt verwezen naar pagina 42.

1.14.4 Resultaat per aandeel

Het gewone resultaat per aandeel is gebaseerd op het aan de houders van gewone (certificaten van) aandelen toe te rekenen resultaat na belastingen en het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen dat gedurende 2017 heeft uitgestaan.

1.15 VOORZIENINGEN

In de balans wordt een voorziening verwerkt wanneer sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting voor de Groep als gevolg van een gebeurtenis op of voor balansdatum en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is die op betrouwbare wijze is in te schatten. Indien de tijdswaarde van geld van betekenis is, worden de voorzieningen vastgesteld door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken met behulp van een disconteringsvoet vóór belasting die een afspiegeling is van de actuele markttransacties van de tijdswaarde van geld en, indien nodig, van de specifieke risico's van de verplichting.

1.15.1 Pensioenregelingen op basis van het beschikbare-premiestelsel

Verplichtingen ten aanzien van bijdragen aan pensioen en daaraan gerelateerde regelingen op basis van beschikbare premies worden als last in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de periode waarop deze betrekking hebben.

1.15.2 Bedrijfstakpensioenregelingen

De Groep heeft een aantal pensioenregelingen waarbij premies worden betaald aan een pensioenfonds of verzekeringsmaatschappij. De belangrijkste pensioenregelingen, die zijn ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds, betreffen collectieve regelingen waarbij meerdere werkgevers zijn aangesloten. Deze regelingen betreffen in wezen toegezegde-pensioenregelingen. Echter, aangezien de onderneming geen toegang heeft tot de benodigde informatie én de deelname aan de collectieve regelingen de Groep blootstelt aan actuariële risico's die verband houden met huidige en voormalige werknemers van andere entiteiten, worden deze regelingen behandeld als toegezegde-bijdrageregelingen en worden de verschuldigde pensioenpremies over het boekjaar verwerkt als pensioenlasten in de jaarrekening. Ten aanzien van regelingen waarbij meerdere werkgevers zijn aangesloten, geldt tevens dat als in de contractuele overeenkomst wordt bepaald hoe een surplus zal worden uitgekeerd aan de deelnemers of hoe een tekort zal worden gefinancierd én de regeling administratief wordt verwerkt als een toegezegde-bijdrageregeling, een vordering respectievelijk verplichting wordt opgenomen als die uit de overeenkomst voortvloeit. De resulterende baten of lasten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt. De pensioenen van de overgrote meerderheid van de werknemers van de Groep zijn ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds en kennen geen contractuele bepalingen als hiervoor bedoeld. Daarom is geen vordering of verplichting uit dien hoofde op de balans opgenomen. De in het boekjaar betaalde bijdragen worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

1.15.3 Personeelgerelateerde beloningen

Deze voorziening betreft voornamelijk de per balansdatum opgebouwde rechten voor jubileumgratificaties. De opgebouwde jubileumgratificaties worden opgenomen op basis van actuariële berekeningen, berekend met behulp van een disconteringsvoet vóór belasting die een afspiegeling is van de actuele markttransacties van de tijdswaarde van geld. De voorziening voor jubileumgratificaties heeft een overwegend langlopend karakter van meer dan 5 jaar.

1.15.4 Overige voorzieningen

Dit betreft voornamelijk voorzieningen voor mogelijke (garantie) aansprakelijkheid van de Groep. Voorzieningen worden enkel verantwoord indien er een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van het bedrag van de verwachte kosten. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, worden de voorzieningen contant gemaakt. Deze voorziening zal tot een mogelijke kasuitstroom leiden binnen 5 jaar.

1.16 LATENTE BELASTINGEN

Latente belastingen kunnen zowel als passief als actief op de balans zijn opgenomen. Er wordt een voorziening voor latente (uitgestelde) belastingverplichtingen getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen volgens de jaarrekening en de fiscale boekwaarde van die posten. Latente belastingverplichtingen worden berekend op basis van belastingtarieven die uiterlijk op de balansdatum zijn vastgesteld en naar verwachting van toepassing zullen zijn op het moment dat de gerelateerde latente belastingverplichtingen worden betaald.

Latente (uitgestelde) belastingvorderingen hebben betrekking op de naar verwachting te realiseren verliescompensatie en tijdelijke verschillen tussen boekwaarde van activa en verplichtingen en de fiscale boekwaarden van deze posten. Latente belastingvorderingen worden op elke balansdatum geëvalueerd tegen de belastingtarieven waarvoor ze naar verwachting worden gerealiseerd en afgewaardeerd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat de belastingbaten kan worden gerealiseerd. Indien mogelijk worden de latente belastingvorderingen en -verplichtingen per fiscale eenheid gesaldeerd.

1.17 LANGLOPENDE SCHULDEN

De langlopende schulden betreffen het langlopende deel van leningen en financial leases. De langlopende schulden worden bij de eerste verwerking in de jaarrekening opgenomen

tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van de geactiveerde kosten voor het verwerven van de externe langlopende financiering.

1.17.1 Leaseovereenkomsten

Een leaseovereenkomst wordt als operationele-leaseovereenkomst aangemerkt wanneer de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, geheel of nagenoeg geheel bij de lessor liggen. Betalingen op grond van operationele-leaseovereenkomsten (onder verrekening van eventuele vergoedingen ontvangen van de lessor) worden gedurende de leaseperiode lineair ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Leases van materiële vaste activa waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom geheel of nagenoeg geheel door de Groep worden gedragen, worden geclassificeerd als Financial lease. Bij financiële leases dienen het lease-object en de daarmee samenhangende schuld bij de aanvang van de leaseperiode in de balans van de lessee te worden verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Leasebetalingen zijn gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande verplichtingen. De corresponderende huurverplichtingen zijn opgenomen onder langlopende schulden. Het rentedeel wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening gedurende de leaseperiode. De rentelasten gedurende de leaseperiode zijn zodanig aan elke periode toegerekend dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over de (in iedere periode gemiddelde) resterende netto-verplichting met betrekking tot de financiële lease. Materiële vaste activa die geclassificeerd zijn als financiële lease worden afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object.

1.18 HANDESSCHULDEN EN OVERIGE SCHULDEN

Handelsschulden en overige schulden worden bij de eerste verwerking in de jaarrekening opgenomen tegen reële waarde en daarna tegen de geamortiseerde kostprijs. De opgenomen bedragen hebben een looptijd van korter dan één jaar.

1.18.1 Onderhanden projecten

Onderhanden projecten kunnen als vordering en als overige verplichtingen worden gepresenteerd. Voor de gehanteerde grondslagen wordt verwezen naar 1.11.2. Projecten waarbij de geactiveerde kosten en winstmarge de gepassiveerde factuurtermijnen en de genomen verliesvoorziening overschrijden, worden als een overige vordering gepresenteerd. Projecten

waarbij de gepassiveerde factuurtermijnen (en de eventueel genomen verliesvoorziening) de geactiveerde kosten en winstmarge overschrijden, worden als een overige schuld gepresenteerd.

1.19 NETTO-OMZET

Er zijn twee netto-omzetcomponenten te onderscheiden, namelijk omzet uit:

- leveren van goederen;
- omzet uit projecten: betreft een deel van de omzet van Plastic Components alsmede één van de Agri & Food Systems-bedrijven betreffende de verslagperiode; omzet uit projecten wordt gerealiseerd volgens de grondslag zoals beschreven in 1.11.2.

Onder netto-omzet inzake het leveren van goederen wordt verstaan de reële waarde van de ontvangen of te vorderen vergoedingen van de in het verslagjaar geleverde goederen onder aftrek van kortingen en van over de omzet geheven belasting. Omzet inzake leveren van goederen wordt verantwoord indien:

- de entiteit aan de koper significante risico's en opbrengsten ten aanzien van eigenaarschap van de goederen heeft overgedragen;
- de entiteit geen effectieve controle meer heeft over de verkochte goederen dan wel toezicht van management erop uitoefent;
- de omzet betrouwbaar kan worden berekend;
- het waarschijnlijk is dat de economische voordelen gekoppeld aan de transactie de entiteit zullen toekomen;
- de met de transactie samenhangende (toekomstige) kosten betrouwbaar kunnen worden berekend.

1.20 KOSTEN

1.20.1 Materiaalverbruik

Dit betreft kosten van grond- en hulpstoffen waaronder begrepen de direct met de inkoop daarvan verband houdende kosten en de mutatie in de voorziening incurante voorraden.

1.20.2 Overige bedrijfskosten

Kosten worden tegen historische kostprijs verantwoord in dezelfde periode als de daaraan gerelateerde opbrengsten.

1.20.3 Financiële lasten

Rentebaten en -lasten worden verwerkt in het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

1.20.4 Op aandelen gebaseerde beloning

Hydratec kent voor haar Directie en het management van haar werkmaatschappijen een aandelen participatieplan. Hierin wordt de deelnemer het aanbod gedaan om een deel van zijn reeds in geldmiddelen toegekende bonus in te ruilen voor aandelen Hydratec. Indien de deelnemer daarvoor kiest, zullen aandelen worden uitgegeven tegen een gemiddelde koers van de maanden januari en februari van dat jaar. Deze aandelen zijn pas 3 jaar na uitgifte verhandelbaar. De waarde van de aandelen (in aandelen afgewikkeld) op basis van het participatieplan worden in de winst-en-verliesrekening als last opgenomen.

Naast het hiervoor genoemde aandelenparticipatieplan heeft de Groep Stock Appreciation Rights (SARs) verstrekt aan directeurs van de werkmaatschappijen. De reële waarde van de (voorwaardelijk) toegekende SARs (in liquide middelen afgewikkeld) wordt in de winst-en-verliesrekening als last opgenomen gedurende de prestatieperiode. Deze wordt bepaald op basis van de reële waarde van de toegekende SARs. De reële waardeontwikkeling wordt berekend aan de hand van een multiple van het bedrijfsresultaat van de betreffende werkmaatschappij, waarbij tevens rekening wordt gehouden met een blijfkans en een disconteringsfactor. Per balansdatum wordt deze schatting herzien. De lasten worden tijdsevenredig verdeeld over de voorwaardelijke periode van de SARs. Hiervoor wordt een balansverplichting aangehouden.

1.21 BELASTINGEN NAAR DE WINST

Belastingen naar de winst over het resultaat van het boekjaar omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen en latente belasting. Belasting naar de winst wordt in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belasting bestaat uit de winstbelasting over het belastbare resultaat, die wordt berekend aan de hand van belastingtarieven die wettelijk zijn vastgesteld, en correcties op belasting over eerdere boekjaren.

1.22 GRONDSLAGEN VOOR HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten. Kasstromen in vreemde valuta worden

omgerekend tegen een gemiddelde maandkoers gedurende het verslagjaar. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven voor winstbelasting alsmede renteontvangsten en -betalingen zijn opgenomen onder kasstroom uit operationele activiteiten. Kasstromen als gevolg van de verwerving dan wel afstoting van financiële belangen (dochterondernemingen en deelnemingen) zijn opgenomen onder kasstroom uit investeringsactiviteiten voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De aanwezige geldmiddelen in deze belangen worden in het kasstroomoverzicht separaat gepresenteerd. Uitgekeerde dividenden worden opgenomen onder kasstroom uit financieringsactiviteiten. Alle activiteiten beschikken over rekeningcourantfaciliteiten die een integraal onderdeel vormen van het kasmanagement van Hydratec. Op grond hiervan zijn deze rekening-courantposities onderdeel van de geldmiddelen van Hydratec en worden deze samen met de aanwezige liquide middelen aangeduid als 'kas en kasequivalenten'. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing en het uitgestelde deel ('earn out') van de koopprijs van deelnemingen, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.23 SEGMENTENRAPPORTAGE

Alle bedrijven hebben individuele rapportages en deze worden door de Directie van Hydratec periodiek geëvalueerd. Zoals al gepresenteerd in het bedrijfsprofiel op pagina 3 hebben de activiteiten van Hydratec beperkte onderlinge samenhang. Deze activiteiten kunnen op grond van IFRS 8.12 tot twee bedrijfssegmenten worden samengevoegd op basis van gelijkheid in product of productie, wijze van distributie, regelgeving en het type klant. De bedrijven zijn derhalve als volgt onderverdeeld in de segmenten:

	Indeling	Activiteit
Segment Agri & Food Systems	Pas Reform (inclusief Lias Vastgoed en Lias Industries) en de Lan-bedrijven	Ontwerp, productie en mondiale verkoop van Agri & Food-systemen
Segment Plastic Components	De Helvoet-bedrijven en Timmerije	Ontwerp, productie en verkoop van kunststofonderdelen

Verkopen tussen segmenten onderling vinden plaats tegen marktprijzen. De opbrengst van externe partijen zoals gerapporteerd aan de Directie wordt gemeten op een manier consistent met die in de winst- en verliesrekening. Hydratec holding kosten worden toegewezen aan de segmenten naar rato van gebruik.

1.23.1 Specificatie naar bedrijfssegmenten

x € 1.000	Agri & Food Systems		Plastic Components		Totaal segmenten		Holdingkosten en eliminaties		Totaal	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Netto-omzet	66.341	61.161	102.982	101.213	169.323	162.374			169.323	162.374
Intersegment-omzet			876	876	876	876	- 876	- 876		
Totaal segment omzet	66.341	61.161	103.858	102.089	170.199	163.250	- 876	- 876	169.323	162.374
Materiaalverbruik	37.057	34.216	43.591	43.886	80.648	78.102	- 876	- 876	79.773	77.226
Brutomarge	29.284	26.945	60.267	58.203	89.550	85.148	-	-	89.550	85.148
Afschrijvingen	1.009	995	4.447	4.547	5.456	5.542	-	-	5.456	5.542
Personeels- en overige kosten	23.785	22.014	50.641	49.002	74.526	71.016	1.358	1.220	81.239	72.236
Bijzondere baten en lasten				700		700		101		801
Bedrijfsresultaat	4.490	3.936	5.179	5.354	9.669	9.290	- 1.358	- 1.119	8.311	8.171
Financiële lasten	397	460	678	785	1.075	1.245	- 72	24	1.003	1.269
Resultaat voor belastingen	4.093	3.476	4.501	4.569	8.594	8.045	- 1.286	- 1.143	7.308	6.902
Belastingen	964	835	- 314	491	650	1.326	- 455	- 295	195	1.031
Resultaat deelnemingen	16	11			16	11			16	11
Nettoresultaat	3.145	2.652	4.815	4.078	7.960	6.730	- 831	- 848	7.129	5.882
Segmentactiva	60.933	42.240	74.794	69.288	135.727	111.528	2.555	6.935	138.282	118.463
Segmentverplichtingen	43.115	27.567	46.558	44.301	89.673	71.868	- 4.790	- 1.795	84.883	70.073
Investerings in (im)materiële vaste activa	756	774	7.266	7.716	8.022	8.490			8.022	8.490

1.23.2 Specificatie naar geografische oorsprong van de segmenten

x € 1.000	Nederland		Niet Nederland		Totaal	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Netto-omzet	129.542	123.851	39.781	38.523	169.323	162.374
Segmentactiva	107.433	87.746	30.849	30.717	138.282	118.463
Investerings in (im)materiële vaste activa	5.662	5.502	2.360	2.988	8.022	8.490

1.23.3 Specificatie geografische omzetverdeling naar afzetgebied

x € 1.000	2017	%	2016	%
Nederland	37.690	22,2	32.530	20,0
Rest van Europa	71.376	42,2	73.195	45,1
Azië	27.014	16,0	23.161	14,3
Noord-Amerika	27.075	16,0	25.346	15,6
Zuid-Amerika	2.416	1,4	3.630	2,2
Afrika	3.167	1,9	2.617	1,6
Oceanië	585	0,3	1.895	1,2
Totaal	169.323	100,0	162.374	100,0

1.23.4 Specificatie omzetverdeling naar soort

x € 1.000	2017	%	2016	%
Levering goederen	135.236	79,9	128.926	79,4
Projecten	34.087	20,1	33.448	20,6
Totaal	169.323	100,0	162.374	100,0

Geen afnemer heeft een omzetaandeel van meer dan 10% gedurende 2017.

1.24 PERSONEEL

1.24.1 Lonen en salarissen

x € 1.000	2017	2016
Lonen en salarissen	34.457	34.603
Kosten van regelingen inzake uitkeringen bij vertrek	825	844
Totaal	35.282	35.447

De aan directeuren van werkmaatschappijen verstrekte Stock Appreciation Rights kennen een resterende looptijd tot 2019 - 2021. De in 2017 opgebouwde verplichting en in de winst-en-verliesrekening verantwoorde last bedraagt € 428.

1.24.2 Sociale lasten en pensioen

x € 1.000	2017	2016
Sociale lasten	5.709	5.848
Pensioenpremies	3.256	3.022
Totaal	8.965	8.870

1.24.3 Bezoldiging raad van commissarissen en directie

x € 1.000	2017	2016
Raad van commissarissen		
E. ten Cate	19	19
J.E. Vaandrager	19	19
M.E.P. Sanders	19	-
H.A.A. Kienhuis	9,5	19
Totaal	66,5	57

De heer Ten Cate bezat op balansdatum 7.130 aandelen.

Key management van Hydratec bestaat uit de directeuren Bart Aangenendt en Mark van den Burg van de vennootschap.

x € 1.000		2017	2016
B.F. Aangenendt	Basissalaris	257	252
	Variabele beloning in geldmiddelen	36	49
	Variabele beloning in aandelen	36	49
	Pensioenkosten	26	25
		<u>355</u>	<u>375</u>
M.C. van den Burg	Basissalaris	154	151
	Variabele beloning in geldmiddelen	22	29
	Variabele beloning in aandelen	22	29
	Pensioenkosten	21	21
		<u>219</u>	<u>230</u>
Totaal		<u>574</u>	<u>605</u>

De directie heeft in 2017 gebruik gemaakt van de mogelijkheid om haar reeds toegekende bonus in geldmiddelen om te zetten naar aandelen Hydratec. Hiervoor zijn op 30 juni 2017 2.696 aandelen uitgegeven tegen een uitgifte koers van € 46,16. Hiervan zijn respectievelijk 507 en 306 aandelen voor de heren Aangenendt en Van den Burg. De overige 1.883 aandelen zijn voor directie en managementteams van werkmaatschappijen.

De heren Aangenendt en Van den Burg bezaten op balansdatum respectievelijk 70.350 en 786 aandelen.

De directie is voornemens om haar in 2018 toegekende bonus over boekjaar 2017 deels om te zetten in aandelen Hydratec tegen een uitgiftekoers van € 55,99 (gemiddelde koers van januari en februari 2018), hetgeen reeds in bovenstaande tabel is verwerkt.

De verhouding tussen de gemiddelde beloning voor de directie ten opzichte van de in Nederland werkzame werknemers van Hydratec is 4,3 (2016: 4,5).

1.25 GEMIDDELD AANTAL EIGEN WERKNEMERS OP FULLTIMEBASIS

	2017	2016
Productie direct	357	358
Productie indirect	177	177
Engineering	135	135
Verkoop	41	41
Management & Finance	77	77
Totaal	<u>787</u>	<u>788</u>
Waarvan in buitenland werkzaam	308	319

1.26 OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN EN BIJZONDERE BATEN EN LASTEN

1.26.1 Overige bedrijfskosten

x € 1.000	2017	2016
Huisvesting	2.797	2.146
Verkoop	5.661	6.001
Productie en onderhoud	8.004	8.341
Onderzoek	1.092	544
Koersverschillen	130	- 559
Algemene kosten	13.852	11.446
Totaal	<u>31.536</u>	<u>27.919</u>

In de verkoopkosten is een bedrag van € 201 opgenomen als vrijval voorziening dubieuze debiteuren (2016: vrijval van € 207).

In de algemene kosten is een bedrag van 8,6 miljoen (2016: 7,1 miljoen) opgenomen welke betrekking heeft op tijdelijk personeel. Verder bestaan de algemene kosten uit advieskosten, accountantkosten, kantoorkosten en overige kosten.

Kosten accountant Baker Tilly Berk

x € 1.000	2017	2016
Controle jaarrekening	246	213
Overige controlewerkzaamheden	–	10
Totaal kosten	246	223

1.26.2 Bijzondere baten en lasten

De in de resultatenrekening opgenomen post bijzondere baten en lasten bestaat uit de volgende posten:

x € 1.000	2017	2016
Winst uit voordelige koop van Helvoet	–	101
Boekwinst verkoop activa	–	700
Totaal	–	801

De boekwinst verkoop activa in 2016 (€ 0,7 miljoen) betreft technologie voor de fabricage van kunststof lenzen.

1.27 BELASTINGEN

De belastinglast in de winst-en-verliesrekening betreft de winstbelasting berekend over het commercieel resultaat van zowel de in Nederland als de in het buitenland gevestigde dochtervennootschappen.

Er zijn beschikkingen voor het gebruik van de innovatiebox- en/of RDA-faciliteit bij alle werkmaatschappijen. Deze faciliteiten verlagen de belastingdruk door lagere belasting van winstgevendende innovatieve activiteiten van de bedrijven. Daarnaast wordt de belastingdruk verlaagd door voorheen niet geactiveerde verrekenbare verliezen.

Berekening belastingdruk

x € 1.000	2017	%	2016	%
Resultaat voor belastingen	7.308		6.902	
Belastinglast op basis van Nederlands nominaal tarief	1.827	25,0	1.726	25,0
Tariefkortingen	– 40	– 0,5	– 40	– 0,6
Toepassing lokale nominale tarieven	75	1,0	31	0,4
Voordeel uit innovatiebox / RDA	– 263	– 3,6	– 413	– 6
Inkomsten onbelast	2	0,0	– 76	– 1,1
Benutting van niet geactiveerde verrekenbare verliezen	– 373	– 5,1	– 609	– 8,8
Niet geactiveerde verrekenbare verliezen en waarderingsverschillen	– 1.032	– 14,1	0	0
Wijzigingen lokale belastingtarieven	– 26	– 0,3	0	0
Niet aftrekbare kosten en correcties oude jaren	25	0,3	412	6
Belastinglast volgens winst-en-verliesrekening	195	2,7	1.031	14,9

1.28 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

x € 1.000

	Goodwill	Klanten	Agenten	Merken	Software	Totaal
Ultimo 2015	15.074	1.317	585	711	111	17.798
Reclassificatie					- 4	- 4
Investerings					103	103
Afschrijvingen	- 22	- 155	- 37	- 45	- 69	- 328
Effecten van omrekenen vreemde valuta				1		1
Aanschafwaarde	15.602	1.607	747	908	3.862	23.965
Cumulatieve afschrijvingen	- 550	- 445	- 199	- 241	- 3.721	- 6.395
Boekwaarde per 31 december 2016	15.052	1.162	548	667	141	17.570
Investerings					703	703
Afschrijvingen		- 155	- 37	- 45	- 145	- 382
Effecten van omrekenen vreemde valuta					- 9	- 9
Aanschafwaarde	15.543	1.607	748	909	4.167	22.974
Cumulatieve afschrijvingen	- 491	- 600	- 237	- 287	- 3.476	- 5.092
Boekwaarde per 31 december 2017	15.052	1.007	511	622	690	17.882

1.28.1 Impairment test

Met betrekking tot de goodwill Lias Industries en Lan Handling Technologies is in oktober 2017 een impairment test uitgevoerd, waarbij de geprognosticeerde resultaten en kasstromen geen aanleiding zijn om een impairment last in de jaarrekening te verantwoorden. Bij het opstellen van de prognoses is uitgegaan van een disconteringsvoet voor belastingen van 14,3% met een groeivoet die gebaseerd is op de langetermijnplannen van de Agri & Food-bedrijven. De impairment test is gebaseerd op de bedrijfswaardemethode. Waardeverminderingen van de geactiveerde immateriële vaste activa zijn niet fiscaal aftrekbaar.

In onderstaande tabel is de gevoeligheidsanalyse opgenomen.

	Goodwill	Gemiddelde groei- voet- prognose 1 – 5 jaar	Groei- voet- prognose na 5 jaar	Disconterings- voet	Veiligheids- marge	Veiligheids- marge bij: groei- voet – 1%	Veiligheids- marge bij: discon- tovoet + 1%
Lias Industries	13.487	4,4%	0%	14,3%	71,8%	67,7%	69,2%
Lan Handling Technologies	1.565	5,9%	0%	14,3%	85,5%	80,7%	81,6%
	15.052						

1.28.2 Overige immateriële vaste activa

De overige immateriële vaste activa (klanten, agenten en merken) hebben betrekking op:

- De activiteiten van Agri & Food Systems die zijn geïdentificeerd bij de overname in 2011. De reële waarden zijn destijds bepaald door een royalty-rateberekening per activum, waarbij over de klanten en agenten een percentage over de toekomstige verwachte omzet is genomen. De waarde van de merknaam is destijds bepaald door marketing-investeringen van de afgelopen jaren. Deze activa worden in 20 jaar afgeschreven, waarvan reeds 7 jaar is verstreken.
- De activiteiten die zijn geïdentificeerd bij de overname van Abar in 2015. De waardering van deze immateriële vaste activa is gebaseerd op waarderingen die in het kader van de overname zijn uitgevoerd in het najaar van 2015 en heeft betrekking op de verwachte bijdrage van één klant van Abar en wordt over 5 jaar afgeschreven, waarvan 2,5 jaar is verstreken.

1.29 MATERIËLE VASTE ACTIVA

x € 1.000	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere bedrijfs- middelen	In uitvoering en in bestelling	Totaal
Ultimo 2015					
Aanschafwaarde	40.305	71.570	19.134	1.104	132.113
Cumulatieve afschrijvingen	- 20.506	- 53.291	- 16.374		- 90.171
Boekwaarde per 1 januari 2016	19.799	18.279	2.760	1.104	41.942
Finalisering overname Helvoet	1.862	- 1.823	- 682	3	- 640
Investerings	580	3.417	1.636	2.505	8.138
Afschrijvingen	- 800	- 3.331	- 1.083	0	- 5.214
Effecten van omrekenen vreemde valuta	3	27	15	8	53
Aanschafwaarde	35.081	72.675	20.342	3.620	131.718
Cumulatieve afschrijvingen	- 13.637	- 56.106	- 17.696		- 87.439
Boekwaarde per 31 december 2016	21.444	16.569	2.646	3.620	44.279
Investerings	367	4.315	2.620	17	7.319
Afschrijvingen	- 739	- 3.364	- 971		- 5.074
Effecten van omrekenen vreemde valuta	- 1	- 89	- 17	- 6	- 113
Aanschafwaarde	35.419	69.758	17.815	3.631	126.623
Cumulatieve afschrijvingen	- 14.348	- 52.327	- 13.537		- 80.212
Boekwaarde per 31 december 2017	21.071	17.431	4.278	3.631	46.411
Boekwaarde activa in Financial lease per 31 december 2017		5.894	23		5.917
Financial lease-verplichtingen per 31 december 2017		5.072	8		5.080

1.29.1 Bijzonder waardevermindingsverlies en terugnemen van bijzonder waardevermindingsverlies

In 2017 en 2016 hebben geen bijzondere waardeverminderingen plaatsgevonden. Terugneming van bijzondere waardeverminderingen heeft evenmin plaatsgevonden.

1.29.2 Zekerheden

De materiële vaste activa zijn gedeeltelijk als zekerheid verstrekt voor langlopende financiering van Plastic Components en Agri & Food Systems. In 1.39.1 is een nadere specificatie van de verstrekte zekerheden opgenomen.

1.29.3 Bedrijfsgebouwen

De cumulatieve WOZ-waarde in Nederland bedraagt € 17 miljoen (2016: € 17 miljoen). Er is geen aanleiding om een bijzonder waardevermindingsverlies te nemen.

1.30 OVERIGE FINANCIËLE VASTE ACTIVA EN LATENTE BELASTINGVORDERING

1.30.1 Overige financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa hebben betrekking op de voorfinanciering van matrijzen die wordt toegepast bij de Plastic Components. Deze hebben een overwegend langlopend karakter. Er is gezien de relatief kleine omvang geen materiële afwijking tussen de contante waarde en nominale waarde.

Daarnaast is een bedrijf in de Agri & Food Systems valutatermijn- en valutaswap-contracten aangegaan om het valuatrisico af te dekken. Deze derivaten hebben per balans datum een positieve reële waarde. In 1.39.2 is nadere toelichting gegeven op de derivaten gehouden voor hedge-doeleinden.

1.30.2 Latente belastingvorderingen

De ultimo 2017 aanwezige latente belastingvorderingen hebben overwegend een looptijd van langer dan één jaar. Ultimo 2017 zijn verrekenbare verliezen aanwezig die voor een bedrag van € 10,8 miljoen (2016: € 14 miljoen) niet in de balans zijn verantwoord. Het laatste deel van de verrekenbare verliezen vervalt in 2023.

De latente belastingvorderingen zijn als volgt onderverdeeld:

x € 1.000	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Werkkapitaal	Voor- zeningen	Derivaten	Verrekenbare verliezen	Aanpassing voor niet- realiseer- baar deel	Totaal voor saldering	Saldering latente belastingen	Totaal na saldering
Boekwaarde per 1 januari 2016	99	1.948	- 177	283	108			2.261		2.261
Mutatie	- 99	- 2.013	616	1.065	- 108	413	- 357	- 483	- 2.397	- 2.880
Finalisering overname Helvoet		927						927		927
Valutaverschillen				13			- 13	-		
Boekwaarde per 31 december 2016	0	862	439	1.361	0	413	- 370	2.705	- 2.397	308
Mutatie		181	- 411	- 421	5	189	349	- 108	1.078	970
Valutaverschillen		- 11	- 2	- 26	0	0	21	- 18	0	- 18
Boekwaarde per 31 december 2017	0	1.032	26	914	5	602	0	2.579	- 1.319	1.260

1.31 VOORRADEN

x € 1.000	2017	2016
Grond- en hulpstoffen	5.777	5.846
Halffabricaat en voorraad in bewerking	6.780	5.375
Gereed product en handelsgoederen	11.319	8.916
Totaal	23.876	20.137

In deze waardering opgenomen voorziening incurante voorraad bedroeg per ultimo 2017 € 1,6 miljoen (2016: € 1,3 miljoen).

1.32 DEBITEUREN

De Groep heeft geen zekerheden als onderpand ontvangen. De debiteurenpositie, verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren, is als volgt te analyseren:

Dagen	2017	%	2016	%
0-30	19.158	63,1	19.679	73,3
31-60	7.151	23,6	2.832	10,5
61-90	1.825	6,0	1.114	4,1
> 90	2.210	7,3	3.237	12,1
Totaal	30.344	100,0	26.862	100,0

x € 1.000	2017	2016
Bruto debiteurensaldo	30.793	27.511
Waarvan binnen vervaltermijn	18.347	19.507
Waarvan buiten vervaltermijn	12.445	8.004
Voorziening dubieuze debiteuren	- 448	- 649
Netto debiteurensaldo	30.344	26.862

Voor het bepalen van de voorziening dubieuze debiteuren worden periodiek de openstaande saldi geanalyseerd. Alleen als er gegronde redenen zijn dat vorderingen niet inbaar zullen zijn, wordt hiervoor een voorziening gevormd. In de onderstaande tabel is het verloopoverzicht van deze voorziening opgenomen.

x € 1.000	2017	2016
Beginbalans 1 januari	649	832
Transfer	0	23
Vrijval	- 270	- 225
Toevoegingen	69	19
Eindbalans 31 december	448	649

1.33 OVERIGE BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN

x € 1.000	2017	2016
Omzetbelasting	1.961	1.592
Loonheffing	6	
Pensioenen en sociale verzekeringen	25	16
Overige belastingen	41	34
Totaal overige belastingen en premies sociale verzekeringen	2.033	1.642

1.34 OVERIGE VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

x € 1.000	2017	2016
Te ontvangen rente	19	10
Onderhanden projecten met positief saldo		
Bestede kosten	21.812	10.249
Gefactureerde termijnen	- 14.905	- 6.773
Voorziening onderhanden projecten	- 643	- 562
Saldo onderhanden projecten	6.264	2.914
Overige vorderingen	1.331	605
Vooruitbetaalde bedragen	511	960
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	8.125	4.489

De onderhanden projecten hebben betrekking op werkzaamheden van de Plastic Components bedrijven alsmede een van de Agri & Food Systems bedrijven. De onderhanden projecten met een negatief saldo zijn opgenomen onder 1.42.1 overige schulden en overlopende passiva.

1.35 LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen van de vennootschap bestaan uit kasgelden, banksaldi en kortlopende deposito's en deze zijn vrij beschikbaar voor de onderneming.

x € 1.000	2017	2016
Banksaldi	6.944	1.884
Kasgeld	31	30
Deposito's	247	
Totaal	7.222	1.914

1.36 EIGEN VERMOGEN

Voor het overzicht van mutaties in het eigen vermogen wordt verwezen naar het primaire overzicht op pagina 42.

1.36.1 Gestort en opgevraagd kapitaal

Per 31 december 2017 staan 1.275.293 aandelen van € 0,45 nominaal uit. Gedurende het jaar zijn 2.696 (2016: 2.345) aandelen uitgegeven ten behoeve van het participatieplan dat in 1.24.3 is toegelicht.

Op 28 juni 2016 waren 48.109 aandelen uitgegeven bestemd voor restbetaling van oud-aandeelhouders Lias Industries waarvan het restbelang in 2015 was gekocht. Er zijn geen rechten toegekend tot het nemen van aandelen in het kapitaal van de vennootschap. De houders van gewone aandelen hebben recht op uitkering van dividend zoals periodiek door de Algemene Vergadering goed te keuren. Bovendien hebben houders recht op één stem per aandeel op de aandeelhoudersvergadering van het bedrijf. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 2.250, verdeeld in vijf miljoen (5.000.000) aandelen, elk groot € 0,45.

1.36.2 Agioreserve

De agioreserve is te beschouwen als gestort kapitaal. Door de aandelenuitgifte in 2017 is de agioreserve met € 123 toegenomen.

1.36.3 Translatiereserve

De reserve omrekeningsverschillen omvat alle koersverschillen op vreemde valuta die ontstaan door de omrekening van de jaarrekening van buitenlandse activiteiten die een geïntegreerd deel zijn van de activiteiten van de Groep. Deze reserves zijn niet uitkeerbaar.

1.36.4 Hedgereserve

In de bedrijven zijn derivaten (renteswaps op de financiering, valutatermijncontracten en valutaswaps) opgenomen. Deze derivaten classificeren als een kasstroomhedge en derhalve is in het geconsolideerd eigen vermogen een hedgereserve gevormd. De mutatie in 2017 bedroeg € 186 positief (2016: € 120 negatief) en is direct in het eigen vermogen verwerkt. Deze reserve is niet uitkeerbaar.

1.36.5 Overige reserves

De overige reserves betreffen de wettelijke reserves (niet uitkeerbaar) en de ingehouden winsten van voorgaande jaren welke vrij uitkeerbaar zijn.

1.36.6 Onverdeeld resultaat

Na de balansdatum zijn de volgende dividenden voorgesteld door de directie. Hieraan zijn geen winstbelastingconsequenties verbonden.

x € 1.000	2017	2016
Gewoon aandeel	2,25	1,70

1.37 RESULTAAT PER AANDEEL

Het resultaat per aandeel over 2017 bedroeg € 5,60 (2016: € 4,72).

x € 1.000	2017	2016
Resultaat toe te rekenen aan aandeelhouders	7.129	5.882
Gewogen gemiddeld aantal aandelen (x 1)	1.273.960	1.246.886
Winst per aandeel (x € 1)	5,60	4,72
Verwaterde winst per aandeel (x € 1)	5,59	4,71

1.38 VOORZIENINGEN**1.38.1 Personeelgerelateerde beloningen**

x € 1.000	2017	2016
Boekwaarde per 1 januari	1.348	1.632
Dotaties gedurende het jaar	302	24
Onttrekkingen	- 216	- 7
Vrijval ten gunste van winst-en-verliesrekening	- 68	- 303
Valutaverschillen	- 8	2
Boekwaarde per 31 december	1.358	1.348

De voorziening voor personeelgerelateerde beloningen betreft voornamelijk jubileum-uitkeringen, zoals deze onder IAS 19 dient te worden opgenomen. Deze voorziening is berekend op basis van actuariële grondslagen, waarbij rekening is gehouden met verwachte blijfkansen en salarisontwikkelingen en een rentevoet van gemiddeld 2,0% (2016: 2,4%). De looptijd van de voorziening is grotendeels langer dan één jaar.

1.38.2 Overige voorzieningen

x € 1.000	2017	2016
Boekwaarde per 1 januari	4.292	2.985
Consolidatie Helvoet (2016 finalisering)		221
Dotaties gedurende het jaar	1.081	1.559
Onttrekkingen	- 518	- 561
Transfer kortlopende verplichtingen	- 875	144
Vrijval ten gunste van winst-en-verliesrekening	- 855	- 57
Valutaverschillen	- 8	1
Boekwaarde per 31 december	3.117	4.292

De overige voorzieningen hebben voornamelijk betrekking op garantieverplichtingen, een voorziening inzake de earn-out-regeling voor voormalig aandeelhouders ABAR Automation B.V. en een voorziening met betrekking tot de herallocatie van activiteiten binnen de Groep. De looptijd van de voorzieningen zijn grotendeels kortlopend.

1.38.3 Latente belastingverplichtingen

De latente belastingverplichtingen zijn als volgt onderverdeeld:

x € 1.000	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Derivaten	Werk- kapitaal	Totaal voor saldering	Saldering latente belastingen	Totaal na saldering
Boekwaarde per 1 januari 2016	541	3.935	14	61	4.551	0	4.551
Mutatie	53	- 1.248	- 14	341	- 868	- 2.397	- 3.265
Boekwaarde per 31 december 2016	594	2.687	0	402	3.683	- 2.397	1.286
Mutatie	- 73	- 652	13	- 402	- 1.114	1.078	- 36
Boekwaarde per 31 december 2017	521	2.035	13	0	2.569	- 1.319	1.250

Deze verplichting heeft een overwegend langlopend karakter.

1.39 FINANCIËLE INSTRUMENTEN

1.39.1 Langlopende schulden

De langlopende schulden hebben betrekking op het langlopende deel van:

- hypothecaire leningen met een langlopend deel ad € 2,2 miljoen voor de financiering van onroerend goed in Agri & Food Systems met een looptijd tot 2034 met een gemiddelde rentevoet van 5,4% (vast);
- een algemene leningen voor Plastic Components met een langlopend deel ad € 5,1 miljoen. De resterende looptijd van deze lening is 9 jaar. Het variabele rentedeel is gedurende de looptijd van de lening vast gezet door middel van een rente swap waardoor het rentepercentage is gefixeerd op 4,9%;
- een algemene lening voor Plastic Components met een langlopend deel ad € 2,0 miljoen. De resterende looptijd van deze lening is 10 jaar. Het variabele rentedeel is gedurende de looptijd van de lening vastgezet door middel van een rente swap waardoor het rentepercentage is gefixeerd op 2,35%;
- pandleases voor de financiering van de spuitgietmachines bij Plastic Components met een langlopend deel van € 1,1 miljoen. De rentepercentages zijn gedurende de looptijd van de lening vast en bedragen gemiddeld 3%. De looptijden van deze leningen bedragen 7 jaar;
- financiële leaseverplichtingen voor spuitgietmachines bij Plastic Components met een langlopend deel ad € 4,1 miljoen met een gemiddeld rentepercentage van 4%. Deze leningen omvatten financial lease verplichtingen en worden aangegaan met een looptijd van 8 jaar.

x € 1.000	Leningen	Financial lease	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2016	9.094	3.737	12.831
Opgenomen leningen	421	1.755	2.176
Aflossing leningen	- 429	- 416	- 845
Transfer naar kortlopend	- 348	- 760	- 1.108
Valutaverschillen	0	2	2
Boekwaarde per 31 december 2016	8.738	4.318	13.056
Opgenomen leningen	2.411	1.037	3.448
Aflossing leningen	- 357	- 1.210	- 1.567
Transfer naar kortlopend	- 1.214	- 94	- 1.308
Valutaverschillen			
Boekwaarde per 31 december 2017	9.578	4.051	13.629

De onder de langlopende schulden gepresenteerde bedragen hebben een resterende looptijd van langer dan één jaar. Het gedeelte met een looptijd langer van 5 jaar bedraagt € 3,4 miljoen.

In relatie tot de kredietfaciliteiten zijn aan de banken zekerheden voor beide segmenten verstrekt die betrekking hebben op:

- krediethypothek op de onroerende zaken te Noordijk, Doetinchem, Tilburg, Hellevoetsluis en Lommel (€ 21,0 miljoen); en
- pandrecht op voorraden (€ 24,1 miljoen);
- pandrecht op bedrijfsinventaris (€ 20,6 miljoen);
- pandrecht op vorderingen (€ 19,2 miljoen).

De getallen tussen haakjes betreffen de boekwaarden van de verstrekte zekerheden.

In 2017 is voor een bedrag van € 1,6 miljoen afgelost op de langlopende leningen. Er is € 3,4 miljoen opgenomen. Het kortlopende deel van de langlopende schulden bedraagt € 2,7 miljoen en is als kortetermijnschuld geklassificeerd.

De reële waarde van de langlopende leningen exclusief hypotheek wijkt niet materieel af van de boekwaarde. Voor de hypotheek geldt eveneens dat er geen materiele afwijking is tussen de reële waarde en de boekwaarde.

1.39.2 Overige financiële instrumenten

Rentederivaten en valutatermijncontracten

x € 1.000	Valutaderivaten	Rentederivaten
Boekwaarde per 1 januari 2016		- 646
Mutatie reële waarde		42
Boekwaarde per 31 december 2016		- 604
Mutatie reële waarde	53	141
Boekwaarde per 31 december 2017	53	- 463

De financiële derivaten hebben betrekking op:

- Renteswap voor het vastzetten van het variabel deel rente lening met een omvang per ultimo 2017 € 5,7 miljoen, looptijd tot 1 oktober 2025;
- Renteswap voor het vastzetten van het variabel rente deel van de lening met een omvang per ultimo 2017 € 2,0 miljoen, looptijd tot 1 oktober 2027;
- Valuatetermijncontract voor het afdekken van een toekomstig kasstroom in buitenlandse valuta met een nominale waarde van \$ 3,6 miljoen;

- Valutaswap voor het afdekken van kasstromen in buitenlandse valuta met een nominale waarde van \$ 0,8 miljoen.

De reële waarde is gebaseerd op de toekomstige kasstromen over de looptijd en omvang van de contracten. Deze berekening is gebaseerd op andere dan genoteerde prijzen die direct of indirect waarneembaar zijn en kwalificeert zich derhalve als een Level 2-inschatting zoals gedefinieerd in IFRS 7. Al deze afgeleide derivaten kwalificeren als 'cash flow hedge' welke 100% effectief zijn per jaareinde (2016: 100%). Er is een hedgereserve gevormd in het eigen vermogen. Mutaties op de waarde van deze swaps worden ten gunste of ten laste van de niet-gerealiseerde resultaten verwerkt.

1.40 OVERIGE BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN

x € 1.000	2017	2016
Omzetbelasting	139	
Loonheffing	340	348
Pensioenen en sociale verzekeringen	1.842	1.817
Totaal overige belastingen en premies sociale verzekeringen	2.321	2.165

1.41 SCHULDEN AAN KREDIETINSTELLINGEN

x € 1.000	2017	2016
Rekening-courant banken	399	564
Kortlopende deel langlopende schulden	2.689	1.962
Totaal	3.088	2.526

Er is voor Hydratec een Euribor groepfaciliteit afgesproken bij ABN AMRO Bank met een cash pool faciliteit en onderlinge hoofdelijke aansprakelijkheid bestaande uit:

- een rekening courant faciliteit tot een maximum van € 15 miljoen;
- een garantiefaciliteit voor het verstrekken van vooruitbetalings- en uitvoeringsgaranties van € 7,5 miljoen.

De opslag voor deze 1-maands gemiddeld Euribor faciliteit bedraagt maximaal 1,75% per jaar vermeerderd met de dan geldende markttoeslag (was 0,15% op balansdatum). Daarnaast geldt een bereidstellingsprovisie van 0,5%.

Ten aanzien van de herziene kredietovereenkomst zijn de volgende convenanten afgesproken:

- Voor de Hydratec-bedrijven gelden individuele minimale solvabiliteitsratio's, welke zijn:
  - Timmerije 30%
  - Helvoet 30%
  - Lias Industries 25%
- De debt/ebitda-ratio van Hydratec geconsolideerd mag vanaf 31 december 2017 niet meer dan 2,5 bedragen.

Minimaal 80% van de activa en gerealiseerde EBITDA van de afgelopen 4 kwartalen dient binnen de entiteiten van de kredietnemers te vallen.

Op balansdatum is per saldo geen gebruik gemaakt van de maximaal beschikbare rekening courant faciliteit (2016: idem). In het kortlopende deel van de langlopende schulden zijn tevens de aflossingen op de financiële leaseverplichtingen opgenomen van machines ad € 1.240. De overige aflossingsverplichtingen ad € 1.449 hebben betrekking op het kortlopende deel van de langlopende leningen.

1.42 OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

1.42.1 Overige schulden en overlopende passiva

x € 1.000	2017	2016
Rente	72	84
Onderhanden projecten met negatief saldo		
Bestede kosten	– 8.150	– 14.792
Gefactureerde termijnen	15.128	21.163
Voorziening onderhanden projecten	88	377
Saldo onderhanden projecten	7.066	6.748
Personeelgerelateerde kosten	5.606	3.579
Overige verplichtingen en overlopende passiva	29.651	15.650
Totaal overige verplichtingen en overlopende passiva	42.395	26.061

De onderhanden projecten hebben betrekking op werkzaamheden binnen Plastic Components en een van de bedrijven binnen Agri & Food Systems. De onderhanden projecten met een positief saldo zijn opgenomen onder 1.34 overige vorderingen.

De overige verplichtingen en overlopende passiva bestaan uit:

x € 1.000	2017	2016
Vooruit ontvangen bedragen	18.756	5.256
Uitgestelde omzet	4.899	3.474
Te betalen commissies aan agenten	1.865	2.033
Overlopende passiva en overig	4.131	4.887
Totaal	29.651	15.650

1.43 FINANCIËLE RISICOFACTOREN

De activiteiten stellen de Groep bloot aan financiële risico's, zoals kapitaal-, markt-, krediet-, valuta-, grondstofprijis- en renterisico.

Het risicomanagement richt zich op het zo veel mogelijk beperken van de negatieve effecten op de financiële prestatie van de Groep. Het risicomanagement wordt uitgevoerd door de directie op basis van door de Raad van Commissarissen goedgekeurde richtlijnen. De directie identificeert en evalueert financiële risico's, en dekt deze af in samenwerking met de operationele afdelingen van de Groep.

Kapitaalbeheer

Zoals beschreven in de strategie van Hydratec zijn de volgende doelstellingen omschreven: Er wordt in de bedrijven gestreefd naar een omzetgroei op ten minste markconform niveau, met een bedrijfsresultaat (EBIT) van 8% tot 10% over de omzet. Daarbij dienen de ondernemingen gezond gefinancierd te zijn met een solvabiliteit van ten minste 25%. Deze focus helpt de bedrijven gericht te zijn op continuïteit, hetgeen voor Hydratec een belangrijk instrument is voor bescherming van haar kapitaal. Daarnaast is een heldere dialoog met het management van de bedrijven ten aanzien van de geleverde prestaties van groot belang om zicht te houden op de realisatie van de langetermijndoelstellingen.

Hiervoor wordt een eenduidige rapportage en evaluatiecyclus gehanteerd op basis waarvan de dialoog tussen het management van de bedrijven, de Directie en de Raad van Commissarissen van Hydratec plaatsheeft. De vennootschap is niet onderworpen aan van buitenaf opgelegde kapitaalvereisten. Voor de Hydratec bedrijven gelden individuele minimale solvabiliteitsratio's als gevolg van de bancaire financieringsfaciliteiten, zoals beschreven bij 1.41. Aan deze vereisten is gedurende 2017 voldaan.

Liquiditeitsrisico

Hydratec beheerst de voortschrijdende prognoses van de liquiditeitspositie bestaande uit de banktegoeden (€ 7,2 miljoen) en de bancaire rekening courant faciliteiten (€ 0,4 miljoen) op basis van verwachte kasstromen. In het algemeen gebeurt dit op lokaal niveau door de werkmaatschappijen, binnen de door de Groep vastgestelde kaders en limieten. Verder omvat het liquiditeitsbeheer van de Groep het bewaken van ratio's om aan de vereisten van de banken te voldoen, en het onderhouden van aflossingsschema's. In 2017 bedraagt de aflossingsverplichting € 2,7 miljoen op de langlopende leningen (totale omvang

€ 16,7 miljoen). Banktegoeden mogen niet risicovol worden belegd, maar dienen op deposito te worden ondergebracht bij (liefst) Nederlandse systeembanken.

Kredietrisico

Het management hanteert interne grondslagen voor het beheersen van het kredietrisico, waaronder debiteurenrisico, waarop doorlopend toezicht wordt gehouden. Op alle debiteuren wordt, indien relevant, een kredietwaardigheidsbeoordeling toegepast, in overweging nemend de financiële positie, ervaringen uit het verleden en andere factoren. Er zijn kredietverzekeringen afgesloten die voorzien in een dekking van uitstaande vorderingen, waarbij het maximale kredietbedrag per individuele relatie wordt bepaald. Alleen banken en financiële instellingen met minimaal een onafhankelijk bepaalde rating van 'A' of hoger worden geaccepteerd. De totale debiteurenpositie ultimo 2017 bedraagt respectievelijk € 12,8 miljoen voor Agri & Food Systems en € 17,4 miljoen voor Plastic Components. Voor de ouderdomsanalyse van de debiteuren wordt verwezen naar 1.32.

Marktrisico

Hydratec is onderhevig aan de volgende potentiële marktrisico's:

- grondstofprijisrisico: het risico dat fluctuaties in de inkooprijzen van grondstoffen de winstgevendheid van de bedrijven negatief beïnvloeden;
- valutarisico: het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert als gevolg van fluctuaties van valutakoersen;
- renterisico: het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert als gevolg van veranderingen in markttrentes.

Hydratec dekt marktrisico's af door middel van de aan- en verkoop van derivaten. Hydratec tracht de volatiliteit in de winst-en-verliesrekening zo veel mogelijk te beperken door het toepassen van hedge accounting.

Bovenstaande risico's zijn hierna verder beschreven.

Grondstofprijisrisico

De Groep koopt voor de bedrijven binnen Plastic Components grondstoffen in die direct dan wel indirect als 'commodity' kunnen worden aangemerkt. Het risico van prijsschommelingen is beperkt door afspraken met klanten waarin grondstofprijisstijgingen deels kunnen worden doorberekend.

Valutarisico

De Groep bezit activa en passiva buiten de eurozone. In de consolidatiekring betreft het voornamelijk Helvoet in India alsook Pas Reform do Brasil. Daarnaast is er de geassocieerde deelneming in de Verenigde Staten. Lokale activa en passiva worden voornamelijk gewaardeerd tegen lokale valuta. Fluctuaties in valutawisselkoersen tussen begin- en eindbalansdatum zorgen voor waarderingsverschillen bij het herleiden van dergelijke activa en passiva in euro's tijdens het consolidatieproces. Dergelijke verschillen worden verantwoord in de niet-gerealiseerde translatieresultaten binnen het vermogen van de Groep. Een bedrijf binnen de Agri & Food Systems dekt voor grote transacties het valutarisico af door middel van derivaten waarvoor hedge accounting wordt toegepast. Voor nadere informatie wordt verwezen naar 1.39.2.

De genoemde ondernemingen in India en Brazilië factureren in lokale valuta respectievelijk (52%) en (100%). Dit wordt deels afgedekt doordat deze ondernemingen 57% respectievelijk 72% van de inkopen betrekken van lokale leveranciers die ook in lokale valuta factureren. Uitgaande van de waarde van deze dochterondernemingen ultimo 2017 is de impact van een fluctuatie van de lokale valuta:

- een fluctuatie van de Indiase roepie versus de euro van 10% heeft een mutatie van € 297 tot gevolg;
- een fluctuatie van de Braziliaanse real versus de euro van 10% heeft een mutatie van € 159 tot gevolg.

Renterisico

De Groep beschikt over kredietfaciliteiten met een rentepercentage dat afhankelijk is van de European Interbank Offered Rate (Euribor). De met rentevaste swaps gecombineerde faciliteiten zijn ultimo 2017 voor 100% afgedekt. Hiermee is het rentepercentage op een lening van € 2,0 miljoen vastgezet op 2,35%. Verder is het rentepercentage op een lening van € 5,7 miljoen vastgezet op 4,9%. De gehanteerde boekwaarde van deze swaps wijken niet af van de reële waarde. De waardemutatie in 2017 was € 141 positief. De schulden aan kredietinstellingen bedragen (kort- en langlopend) ultimo 2017 € 16,7 miljoen. Daarentegen beschikt de Groep per balansdatum over liquide middelen ter grootte van € 7,2 miljoen. Als de rente met één procentpunt wijzigt, heeft dit een invloed op het resultaat vóór belasting tot gevolg van ongeveer € 0,1 miljoen.

1.44 NIET IN BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

1.44.1 Huurverplichtingen en operationele leaseverplichtingen

x € 1.000	2017	2016
Minder dan één jaar	1.936	1.542
Tussen twee en vijf jaar	2.044	1.335
Meer dan vijf jaar	19	41
Totaal	3.999	2.918

De overeenkomsten hebben betrekking op de huur van panden in Tilburg, München en Pune, alsmede leaseovereenkomsten voor productiemachines, kopieermachines en auto's. Het totaal van de in de winst-en-verliesrekening verantwoorde kosten van leaseovereenkomsten bedraagt € 1,8 miljoen (2016: € 1,5 miljoen).

1.44.2 Aangegane verplichtingen tot kapitaalsinvesteringen

Ultimo 2017 is de Groep € 3,8 miljoen aan verplichtingen aangegaan voor de aanschaf van machines (2016: € 2,3 miljoen).

1.44.3 Bankgaranties

De Groep heeft bankgaranties verstrekt met een totale waarde van € 3,1 miljoen (2016: € 3,7 miljoen). Deze bankgaranties zijn voornamelijk verstrekt aan klanten voor het succesvol voltooiën van machinebouwprojecten.

1.44.4 Voorwaardelijke verplichtingen

Nederlandse werkmaatschappijen hebben hun pensioenregeling ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds dan wel een verzekeringsmaatschappij. De Groep heeft geen verplichting om eventuele tekorten in het fonds aan te zuiveren, noch bestaat er enige aanspraak op mogelijk aanwezige overschotten.

1.45 TRANSACTIES VERBONDEN PARTIJEN

Ten Cate Investeringsmaatschappij heeft recht op een restbetaling van (een deel van) € 259 indien destijds afgeboekte debiteuren alsnog aan hun verplichtingen voldoen. Ultimo 2017 heeft de vennootschap uit hoofde van deze afspraak en onder finale kwijting € 63 terugbetaald.

1.46 GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

Hydratec heeft één geassocieerde deelneming, dit betreft een deelneming van Pas Reform BV te Zeddam.

1.46.1 NatureForm Hatchery Technologies

Pas Reform houdt sinds 2015 een 50% belang in deze entiteit te St. Jacksonville, Florida, Verenigde Staten. De overige 50% wordt gehouden door de directeur. Deze onderneming is te classificeren als 'joint venture' onder IAS 28 en valt buiten de consolidatiekring. Hydratec houdt via zijn belang in Pas Reform 50% van de aandelen. Deze entiteit is specifiek bedoeld voor de verkoop van Pas Reform broedmachines in de Noord-Amerikaanse markt. Daarnaast heeft NatureForm Hatchery Technologies zijn eigen productlijn van broedmachines die aanvullend is aan de Pas Reform machines. Het belang van NatureForm Hatchery Technologies is volgens de zogenaamde 'equity methode' verwerkt in de Hydratec cijfers.

Samengevatte financiële informatie NatureForm Hatchery Technologies op 100% basis:

x € 1.000	2017	2016
Omzet	5.906	5.019
Nettoresultaat	32	21
Vaste activa	375	494
Vlottende activa	3.860	2.673
Langetermijnverplichtingen		
Kortetermijnverplichtingen	3.708	2.578

1.47 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Per 1 januari 2018 heeft Helvoet de vestiging in Kaniow, Polen, van onze voormalige toeleverancier aan de groep kunnen toevoegen. Daarnaast heeft Pas Reform per 1 januari 2018 de resterende 50% van de aandelen van NatureForm in de USA verworven.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2017

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER vóór verwerking van het resultaat

x € 1.000	Toelichting	2017	2016
ACTIVA			
Immateriële vaste activa			
Goodwill	2.2	13.487	13.487
Financiële vaste activa			
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	2.3	46.054	41.269
Vlottende activa			
Groepsmaatschappijen		15	55
Overige vorderingen en overlopende activa		376	214
Liquide middelen			
Bank		4.641	–
Totaal activa		64.573	55.025

x € 1.000

	Toelichting	2017	2016
PASSIVA			
Eigen vermogen	2.4		
Geplaatst kapitaal		574	573
Agioreserve		5.300	5.177
Translatiereserve		- 476	- 2
Hedgereserve		- 418	- 604
Wettelijke reserve		267	299
Overige reserve		42.398	39.455
Onverdeeld resultaat		5.754	5.100
		<u>53.399</u>	<u>49.998</u>
Kortlopende schulden			
Schulden aan kredietinstellingen		-	212
Handelscrediteuren		14	22
Groepsmaatschappijen		10.099	4.201
Overige schulden en overlopende passiva		1.061	592
Totaal kortlopende schulden		<u>11.174</u>	<u>5.027</u>
Totaal passiva		<u>64.573</u>	<u>55.025</u>

ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING

x € 1.000	Toelichting	2017	2016
Bedrijfskosten			
Lonen en salarissen	2.6	1.205	1.055
Sociale lasten en pensioenen		86	74
Afschrijving op (im)materiële vaste activa			
Overige bedrijfskosten		<u>67</u>	<u>91</u>
		1.358	1.220
Bijzondere baten			<u>101</u>
Bedrijfsresultaat		– 1.358	– 1.119
Financiële lasten		<u>– 72</u>	<u>24</u>
Resultaat voor belastingen		– 1.286	– 1.143
Belastingen		– 456	– 295
Resultaat deelnemingen		<u>6.584</u>	<u>5.948</u>
Nettoresultaat		<u>5.754</u>	<u>5.100</u>

TOELICHTING bij de enkelvoudige jaarrekening

2.1 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Hydratec maakt voor de bepaling van de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling van zijn enkelvoudige jaarrekening gebruik van de optie die wordt geboden in artikel 2.362 lid 8 BW. Dit houdt in dat de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening van Hydratec gelijk zijn aan die van de geconsolideerde jaarrekening. Hierbij worden deelnemingen, waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend, gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de door de International Accounting Standards Board vastgestelde en door de Europese Unie aanvaarde standaarden. Voor een beschrijving van deze grondslagen wordt verwezen naar de grondslagen bij de geconsolideerde jaarrekening. Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van Hydratec in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen Hydratec en zijn deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

2.2 GOODWILL

De vennootschappelijke opgenomen goodwill bestaat uit de bedragen gerelateerd aan Lias Industries B.V. (€ 13.487). De goodwill uit hoofde van de overname van Abar Automation B.V. (2015) is opgenomen in de cijfers van Lan Handling Technologies (zie 1.28).

2.3 VERLOOPOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Financiële vaste activa

x € 1.000

	<u>Deelnemingen</u>
Stand per 1 januari 2017	41.269
Resultaat deelnemingen	6.584
Dividenden groepsmaatschappijen	– 1.484
Omrekeningsverschil buitenlandse deelneming	– 315
Stand per 31 december 2017	<u>46.054</u>

Hydratec bezit (tenzij anders vermeld) direct en indirect aandelen in de volgende vennootschappen (tussen haakjes het aandelenbelang anders dan 100%) per 31 december 2017:

<u>Naam</u>	<u>Vestigingsplaats</u>
Timmerije B.V.	Neede
Lias Industries B.V.	Zeddam
Pas Reform B.V.	Zeddam
Pas Reform Participações LTDA	São Paulo, Brazilië
Pas Reform do Brasil LTDA	São Paulo, Brazilië
Lias Vastgoed BV	Zeddam
LAN Handling Technologies B.V.	Tilburg
ABAR Automation B.V.	Halfweg
LAN Handling Solutions B.V.	Tilburg
LAN Robotics B.V.	Tilburg
LAN Services International B.V.	Tilburg
LAN Vastgoed	Tilburg
Helvoet B.V.	Tilburg
Helvoet Rubber & Plastic Technologies B.V.	Hellevoetsluis
Helvoet Rubber & Plastic Technologies N.V.	Lommel, België
Helvoet Services BVBA	Lommel, België
High Technology Plastics (India) Pvt. Ltd.	Loni, India
Helvoet Rubber & Plastic Technologies GmbH	Gilching, Duitsland
Schwarzpunkt Schwarz GmbH & Co. KG	Gilching, Duitsland
Helvoet Polska Sp. z.o.o.	Kaniów, Polen

Naam

Vestigingsplaats

Helvoet Rubber & Plastic Technologies Pte. Ltd.**	Singapore
Helvoet Rubber & Plastic Technologies Inc.***	Plymouth, VS
Wuxi Helvoet Rayco Technologies Co. Ltd. (75%)	Wuxi, China
NatureForm Hatchery Technologies (50%)*	Jacksonville, VS

* Geen onderdeel van de consolidatiekring.

** In opheffing.

*** Geen activiteiten.

Tevens heeft Hydratec zich hoofdelijk verbonden aan de bancaire bankfaciliteit zoals beschreven in 1.41. Deze verbondenheid geldt t.a.v. de onderstaande vennootschappen

Timmerije B.V.	LAN Handling Solutions B.V.
Lias Industries B.V.	LAN Robotics B.V.
Pas Reform B.V.	LAN Services International B.V.
Lias Vastgoed B.V.	Helvoet B.V.
LAN Handling Technologies B.V.	Helvoet Rubber & Plastic Technologies B.V.
ABAR Automation B.V.	Helvoet Rubber & Plastic Technologies N.V.

2.4 EIGEN VERMOGEN

Het resultaat van de vennootschappelijke jaarrekening sluit niet aan op het resultaat van de geconsolideerde jaarrekening. Het enkelvoudig resultaat is EUR 1.374.315 lager dan het geconsolideerde resultaat. Dit wordt verklaard door de enkelvoudige afboeking van vorderingen Pas Reform op Pas Reform do Brasil. Voor het verloopoverzicht van het vermogen wordt verwezen naar pagina 42. Per 31 december 2017 staan 1.275.293 aandelen van € 0,45 nominaal uit. Er zijn geen rechten toegekend voor het nemen van aandelen in het kapitaal van de vennootschap. Aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld om over het boekjaar 2017 een dividend uit de overige reserves uit te keren van € 2.869 zijnde € 2,25 per aandeel.

2.5 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De vennootschap maakt per 1 oktober 2015 onderdeel van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Hydratec heeft aan de volgende vennootschappen een aansprakelijkheidsverklaring afgegeven (cf. art. BW 2:403):

Timmerije B.V.	ABAR Automation B.V.
Lias Industries B.V.	LAN Handling Solutions B.V.
Pas Reform B.V.	LAN Robotics B.V.
Lias Vastgoed B.V.	LAN Services International B.V.
LAN Handling Technologies B.V.	LAN Vastgoed B.V.

2.6 PERSONEELSKOSTEN

Er waren gedurende 2017 vier personeelsleden in dienst van de vennootschap (2016: drie). Voor de beloning van de directie wordt verwezen naar 1.24.3.

Amersfoort, 5 april 2018

Statutaire Directie

B.F. Aangenendt

M.C. van den Burg

Raad van Commissarissen

E. ten Cate

J.E. Vaandrager

M.E.P. Sanders

OVERIGE GEGEVENS

WINSTBESTEMMING

In artikel 34 van de statuten is ten aanzien van de winstverdeling het volgende bepaald:

1. Van de winst, zoals deze blijkt uit de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening zullen zodanige bedragen worden gereserveerd als de directie onder goedkeuring van de raad van commissarissen zal bepalen.
2. Het tenslotte overblijvende gedeelte van de winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van Hydratec Industries N.V.

A. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Hydratec Industries N.V. te Amersfoort gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Hydratec Industries N.V. op 31 december 2017 en van het resultaat en de kasstromen over 2017 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW.
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Hydratec Industries N.V. op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2017;
2. de volgende overzichten over 2017: de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht; en
3. de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige balans per 31 december 2017;
2. de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Hydratec Industries N.V. zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.400.000 (2016: € 1.000.000). De materialiteit is gebaseerd op 0,8% van de netto-omzet waarbij we deze hebben gebenchmarkt met een percentage van het balanstotaal. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 70.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

Hydratec Industries N.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Hydratec Industries N.V.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen van de groep. De significante groepsonderdelen betreffen Hydratec Industries N.V., Timmerije B.V., Lias Industries B.V. (geconsolideerd) en Helvoet B.V. (geconsolideerd). Bij de onderdelen Hydratec Industries N.V., Timmerije B.V., Lias Industries B.V. (enkelvoudig) en Pas Reform B.V hebben wij, als groepsaccountant, zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben gebruik gemaakt van andere accountants bij de controle van de andere groeps-onderdelen. Ten aanzien van de groepsonderdelen Helvoet India en Pas Reform do Brasil zijn beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd. Met betrekking tot het onderdeel Lias Vastgoed B.V. hebben wij, als groepsaccountant, specifieke controlewerkzaamheden verricht op jaarrekeningposten teneinde voldoende dekking te krijgen voor betreffende jaarrekeningposten in hun geheel.

In totaal hebben wij met het uitvoeren van deze werkzaamheden de volgende dekking over onderstaande jaarrekeningposten verkregen:

	Omzet	Balanstotaal	Resultaat voor belasting
Controle	91,4%	88,9%	82,5%
Beoordelingswerkzaamheden	6,5%	4,9%	11,9%
Specifieke controlewerkzaamheden	2,1%	6,1%	5,6%

Bij alle groepsonderdelen zijn op basis van de instructies van het groepsteam werkzaamheden verricht. Met uitzondering van de beoordelingswerkzaamheden bij Pas Reform do Brasil zijn alle werkzaamheden uitgevoerd door Baker Tilly Berk en kantoren welke zijn verbonden aan Baker Tilly International.

Waar controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd door accountants van groepsonderdelen, hebben wij de mate waarin onze betrokkenheid noodzakelijk was bepaald om in staat te zijn een conclusie te trekken of voldoende en geschikte controle-informatie betreffende deze onderdelen is verkregen als basis voor ons oordeel bij de geconsolideerde jaarrekening als geheel. Dit boekjaar hebben wij de accountants van de groepsonderdelen in Nederland en België bezocht. Tevens hebben wij gedurende de controle op verschillende momenten overleg met onze collega's gevoerd om de controleaanpak en controlebevindingen af te stemmen. De consolidatie van de groep, de toelichtingen in de jaarrekening en een aantal specifieke elementen zijn door het groepsteam gecontroleerd. Deze elementen betreffen voornamelijk de waardering van immateriële vaste activa, de waardering en presentatie van de actieve en passieve latenties en de verwerking van financiële instrumenten.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de geconsolideerde jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Waardering actieve belastinglatenties

Hydratec Industries heeft per 31 december 2017 € 2,6 miljoen aan actieve belastinglatenties opgenomen waarvan € 0,6 miljoen betrekking heeft op compensabele verliezen en € 2,0 miljoen betrekking heeft op verrekenbare tijdelijke verschillen. Ultimo 2017 heeft Hydratec voor € 10,8 miljoen aan verrekenbare verliezen niet gewaardeerd.

Voor de actieve belastinglatentie bestaat het risico dat toekomstige (fiscale) winsten niet voldoende zijn om de uitgestelde belastingvordering te realiseren. Management onderbouwt de aanname dat de uitgestelde belastingvorderingen met name zullen worden gerealiseerd met projecties van het fiscale resultaat in de toekomst, waarbij in ogenschouw is genomen dat de verliezen binnen de betreffende fiscale eenheid gedurende een lange periode zijn opgebouwd. Het management van de onderneming heeft bij de bepaling van de actieve belastinglatentie uit hoofde van compensabele verliezen rekening gehouden met de mate van waarschijnlijkheid dat de oorzaken die ten grondslag liggen aan de niet-gecompenseerde fiscale verliezen, binnen de betreffende fiscale eenheid, zich niet zullen herhalen. Voor de bepaling van de actieve belastinglatentie is oordeelsvorming van het management vereist die in enige mate subjectief is. De toekomstige werkelijke uitkomsten van beslissingen met betrekking tot de belastingpositie kunnen resulteren in significant hogere of lagere posities dan de huidige in de jaarrekening verantwoorde posities.

In het kader van onze controle hebben we de veronderstellingen en inschattingen met betrekking tot de actieve belastinglatentie geanalyseerd en getoetst. Onze procedures bestonden onder andere uit het vaststellen dat de projecties overeenkomen met het strategisch plan, het evalueren in hoeverre historische projecties accuraat waren en het analyseren van gevoeligheden in de projecties. Daarnaast hebben we geëvalueerd of de voorgenomen belastingplanning uitvoerbaar en economisch gezien redelijk is.

Tevens hebben wij de toereikendheid van toelichtingen in toelichting 1.30.2 van de jaarrekening getoetst aan de EU-IFRS vereisten.

Waardering van immateriële vaste activa

Op 31 december 2017 bedraagt de immateriële vaste activa in de jaarrekening € 17,9 miljoen. Hiervan heeft € 15,1 miljoen betrekking op goodwill.

De jaarlijkse goodwill impairment test is gebaseerd op schattingen en veronderstellingen van de directie. Voor de waardering van goodwill is de realiseerbare waarde bepaald op basis van de in de afgelopen drie jaren historische gerealiseerde groeifactoren (zie toelichting 1.28 in de jaarrekening), die zijn doorberekend om te komen tot de verwachte vrije kasstromen voor de jaren 2018 tot en met 2022 rekening houdend met een eindwaarde voor de periode erna. Op grond van de goodwill impairment test heeft de directie geconcludeerd dat geen sprake is van bijzondere waardevermindering van de goodwill.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden onder meer gericht op de juistheid van de berekeningen en de onderbouwing van de veronderstellingen die aan de verwachte toekomstige kasstromen ten grondslag liggen. Voor de gehanteerde vermogenskostenvoet en methodiek hebben wij ter toetsing gebruikgemaakt van een waarderingsdeskundige van Baker Tilly Berk. De historisch gerealiseerde groeifactoren zijn getoetst op consistentie met de voorgaande jaarrekeningen en interne rapportages. Tevens hebben wij de gevoeligheden in het waarderingsmodel van de onderneming en de impact hiervan op de uitkomsten van de impairment test geanalyseerd.

Wij hebben de toereikendheid van de toelichtingen op de waardering van de immateriële vaste activa, in de jaarrekening opgenomen op pagina 48 (Grondslagen voor financiële verslaggeving), en in toelichting 1.28, getoetst aan de IFRS-EU vereisten.

B. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het voorwoord van de CEO;
- Profiel en organisatie;
- Financiële highlights;
- Kerncijfers;
- Markten;
- Strategie en financiële doelstellingen;
- Aandeelhoudersinformatie;
- Personalia raad van commissarissen;
- Verslag raad van commissarissen;
- Personalia directie;
- Het directieverslag;
- De overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- OF REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN

Benoeming

Wij zijn door de raad van commissarissen op 8 juli 2015 benoemd als accountant van Hydratec Industries N.V. vanaf de controle van het boekjaar 2015 en zijn sinds die datum tot op heden de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang geleverd.

D. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW en voor het opstellen van het directieverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet-of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Zwolle, 5 april 2018
Baker Tilly Berk N.V.

was getekend

drs. G. Frühling RA

MEERJARENOVERZICHT

Bedragen in duizenden euro's, tenzij anders vermeld

	2017	2016	2015	2014	2013
Winst-en-verliesrekening					
Netto-omzet	169.323	162.374	113.437	91.598	110.064
Bedrijfsresultaat	8.311	8.171	7.830	6.224	6.958
Nettoresultaat	7.129	5.882	6.876	3.566	4.178
Nettoresultaat voor aandeelhouders	7.129	5.882	10.784	6.873	4.178
Kasstroom					
Kasstroom uit operationele activiteiten	13.962	5.760	7.550	9.383	4.207
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 8.000	- 8.085	- 3.743	7.868	- 5.489
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	- 334	- 524	- 9.455	- 3.718	- 2.255
Nettokasstroom	5.628	- 2.849	- 5.648	13.532	- 3.537
Balans					
Vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders Hydratec	53.399	48.390	42.791	35.828	30.420
Eigen vermogen	53.399	48.390	42.791	38.280	32.507
Balanstotaal	138.282	118.463	120.178	77.725	83.995

Bedragen in duizenden euro's, tenzij anders vermeld

	2017	2016	2015	2014	2013
Kengetallen					
Bedrijfsresultaat in % van de omzet	4,9%	5,0%	6,9%	6,8%	6,3%
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen ¹	11,8%	9,5%	5,3%	11,9%	9,9%
Rentabiliteit eigen vermogen ²	14,0%	11,7%	7,9%	12,3%	14,2%
Solvabiliteit ³	38,6%	40,8%	35,6%	49,3%	38,7%
Gegevens per gewoon aandeel (in euro's)					
Bedrijfsresultaat ⁴	6,52	6,55	6,41	5,09	5,26
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders Hydratec	41,92	38,81	35,01	29,32	24,89
Winst per aandeel voortgezette activiteiten	5,60	4,72	5,21	2,91	3,42
Winst per aandeel inclusief beëindigde activiteiten	5,60	4,72	8,82	5,62	3,42
Winst per aandeel exclusief eenmalige bate	5,60	4,27	2,52	3,34	3,42
Dividend	2,25	1,70	1,37	1,37	1,37
Koers ultimo	55,03	44,30	32,00	31,65	22,73
Laagste koers	44,06	30,35	30,77	24,30	21,00
Hoogste koers	64,00	48,00	36,60	34,95	26,00
Overige gegevens					
Gemiddeld aantal medewerkers	787	788	519	318	469
Netto-omzet per medewerker	215,1	206,1	218,6	288,0	234,7
Loonkosten per medewerker	56,2	56,3	57,0	58,4	51,7

¹ Nettoresultaat exclusief eenmalige bate + rentelasten in % van het geïnvesteerd vermogen (totaal activa minus liquide middelen minus kortlopende, niet-rentedragende schulden).

² Nettoresultaat exclusief eenmalige bate in % van het gemiddeld eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van Hydratec.

³ Eigen vermogen als % van het balanstotaal.

⁴ Voortgezette activiteiten.

CONTACTGEGEVENS

HYDRATEC INDUSTRIES NV

CEO Ir. B.F Aangenendt
CFO Drs. M.C. van den Burg RC
Adres Nijverheidsweg Noord 59B
3812 PK Amersfoort
Telefoon 033 469 73 25
E-mail info@hydratec.nl
Internet www.hydratec.nl

Ir. B.F. Aangenendt

Drs. M.C. van den Burg RC

AGRI & FOOD SYSTEMS

Pas Reform BV

Directeur Ir. H. Langen
Adres Bovendorpsstraat 11
Postbus 2
7038 ZG Zeddam
Telefoon 0314 65 91 11
E-mail info@pasreform.com
Internet www.pasreform.com

Ir. H. Langen

Ing. F. de Jonge

Lan Handling Technologies BV

Directeur Ing. K. van de Wiel
Adres Jules Verneweg 123
5015 BK Tilburg
Telefoon 013 532 25 25
E-mail info.tilburg@lanhandling.com
Internet www.lanhandling.com

Ing. K. van de Wiel

Ir. W. Simons

PLASTIC COMPONENTS

Helvoet BV

Directeur Ing. F. de Jonge
Adres Centaurusweg 146
5015 TA Tilburg
Telefoon 013 547 86 00
E-mail info.tilburg@helvoet.com
Internet www.helvoet.com

Timmerije BV

Directeur Ir. W. Simons
Adres Schoolweg 29
Postbus 3
7160 AA Neede
Telefoon 0545 28 38 00
E-mail info@timmerije.com
Internet www.timmerije.com

Adres

Nijverheidsweg Noord 59B
3812 PK Amersfoort

Telefoon

033 469 73 25

E-mail

info@hydratec.nl

Internet

www.hydratec.nl

